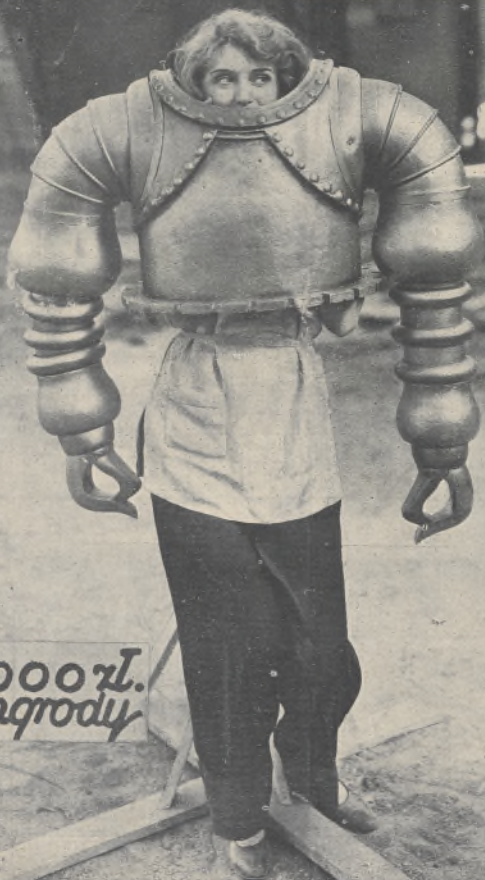

7 DNI

CENA 50 GR

Rejentalnie stwierdzony
nakład: 30.000 egzemplarzy.

TYGODNIOWE PISMO
ILUSTROWANE

1000 zł.
nagrody

Pokoje zwycięstwo Polski

Polityka nie może uznawać sentymentu. Kierować nią musi prawdziwa racja stanu, oparta na trwałych, logicznych podstawach; na cyfrach zadających kłan najłagodniejszemu chociażby podsygniacy wasni.

Dowodem tego twierdzenia — silnego jak aksjomat — jest rozwój stosunków naszych z Wolnym Miastem Gdańskiem, które z każdym dniem się zacieśniają.

Wrocie nastroje, których doznawaliśmy w tem mieście, coraz więcej się zacierają; powodując nawet w wewnętrznym układzie politycznym Wolnego Miasta radykalne zmiany. Oto pod wpływem korzyści, spływających na Gdańsk, ustąpiły nawet nacjonalistyczne wpływy niemieckie, usilnie podtrzymywane przez Berlin. Na miejsca zajadłych szowinistów — nieprzejednanych krzyżaków, widzimy liberalnie rozumujących obywateli, dla których najwymowniejszymi stają się cyfry, suche, a jednak bardzo treściwe argumenty.

Widzimy więc, że w r. 1912 obrót portu gdańskiego wynosił 2.453.212 ton rocznie, podczas gdy w r. 1924 notujemy 2.374.557 ton, w r. 1925 — 2.772.747 ton, w r. 1926 — 6.300.301 ton, w r. 1927 — 7.897.601 ton, a wreszcie w ostatnich 7-u miesiącach 1928 r. — 4.573.485 ton.

Powyższe liczby dowodnie świadczą o znacznych korzyściach, które przypadły Wolnemu Miastu w udziale — mimo, iż nastroj antypolski w Gdańsku doszedł był do ostatecznego kresu i mimo iż Polska „odważyła się” poświęcić olbrzymie sumy pieniędzy i masę pracy na budowę niezawisłego portu w Gdyni.

Prawdziwa racja stanu zwyciężyła, odpierając zakusy prusackie w kierunku osłabiania naszych wpływów na Bałtyku.

Tolerancja naszego narodu nie tylko jednak wpłynęła na zmianę nastrojów, ile dobrze zrozumianą przez gdańszczan interes. Polityka polska, idąc po linii wskazań Traktatu Wersalskiego, usiłowała wykorzystać w całej pełni przysługujące jej prawa, zmagając tem samem intensywny ruch w porcie gdańskim. Zauważyć należy przy sposobności, iż nie małe znaczenie w tym względzie przypisać należy wojnie celnej z Niemcami, przezwana bowiem część naszego eksportu została kierowana przez Wolne Miasto.

Gdańsk zatem wypełnił w znacznym stopniu swoją rolę, jako punktu tranzytowego, zyskując ponadto szereg niezbędnych inwestycji, które musieliśmy skutecznie w kierunku rozbudowy portu i jego urządzeń.

Wyraz tym nowym nastrojom dał ostatnio p. premier Bartel podczas wizyty swej w Gdańsku.

Z pobytu p. Premiera Bartla w Gdańsku. Pan Premier w towarzystwie prezidenta miasta wychodzi z dworca kolejowego.

sku, kiedy, podejmowany przez Prezydenta Sahma, podkreślił ściśłość więzów łączących Wolne Miasto z Rzeczypospolitą: „Wzmocnienie Gdańska — mówił otwarcie — jest niezbędne dla rozwoju Polski, tak jak zresztą siła gospodarcza Rzeczypospolitej jest niezbędnym warunkiem rozkwitu Wolnego Miasta”.

Cóż na to Niemcy? Słowa p. premiera i niemniej przyjął odpowiedź prezidenta Sahma zostały żłiwie komentowane przez większość prasy niemieckiej. Oskarżają nas

— ni mniej ni więcej — jak o perfidję, którą pragnimy rzekomo załonić się przed skargami Niemców z Górnego Śląska na forum Ligi Narodów. Nie umiemy współżyć z mniejszościami — powiadają o nas „blatny” i „zeitung!” — a intriga odegrana w Gdańsku jest sztya białe! niemi, skorzystałmi bowiem z „chwilowego” nastroju gdańskich władz reprezentowanych przez ludzi z lewicy, którzy zawsze okazali się zbyt powolnymi dla Polski. Jedyną miarodajną opinię wypowiedzieć mogą nacjonalisci — którzy niestety utracili obecnie swe wpływy”.

Nie kto inny, jak oni twierdzili podczas pertraktacji pokojowych, iż „próba uczynienia Gdańska Wolnym Miastem, oddania jego spraw komunikacji i zastępowania tych spraw na zewnątrz przez Państwo Polskie prowadziłaby do gwałtownego oporu i trwałego stanu wojennego na Wschodzie”. Nie kto inny wywoływał konflikty, jak w r. 1925 o pocztę polską, bezczeszcząc nasze godła państwowe i zanosząc skargi na Rzeczypospolitą przed Trybunał Międzynarodowy w Hadze.

Nie dziw, że dzisiaj pięści zaciskają na polskie barwy, zdobiące miasto z okazji przybycia dostojnika Rzeczypospolitej.

Nie dziw, że starają się stosować silny akcent przemówienia p. premiera, który w imieniu Rzeczypospolitej najwyraźniej zaznaczył, że w programie naszej polityki, gdańszczanie zawsze liczyć mogą na najdalej idące poszanowanie ich interesów kulturalnych.

Stare, odwieczne protesty! Rzekliby, że nie się nie zmieniło od czasu, kiedy powstało ironiczne powiedzenie: „Rozgniewał się, jak burmistrz gdański na króla olskiego”.

I w tem miejscu biadać może niemiecka racja stanu, iż burmistrz właśnie przyjdzie do nas się odnosi, a rozkвіт Gdańska przypisać należy w wielkiej mierze... przewlekłej wojnie celnej pomiędzy Polską a Niemcami.

Pokoje zwycięstwo odniesione przez Polskę na terenie Gdańska chlubnie świadczą na naszą korzyść.

Er.

Kronika

Sroda, 27.II. Premier Bartel przybył do Gdańska, celem odbycia sztych konferencji.

P. minister Mironescu odjechał do Bukaresztu.

Czwartek, 28.II. Dalszy ciąg debat nad reformą konstytucji. Przemawiali posł.: Baginski, Radziwiłł i Lieberman.

W komisji senackiej dla spraw skarbowo - budżetowych Marszałek Piłsudski wygłosił dłuższe przemówienie w obronie budżetu M. S. Wojsk.

Piątek, 1.III. Przygotowania zapobiegawcze w obawie przed powodzią dobiegają końca. Przewidziano wszelkie szczegóły ewentualnej akcji.

Sobota, 2.III. Minister Spraw Zagranicznych, p. A. Zaleski, wyjechał do Genewy na marcową sesję rady Ligi Narodów.

Iba francuska ratyfikowała pakt Kelloga.

Doradca finansowy rządu polskiego, p. Dewey powrócił z Ameryki.

Niedziela, 3.III. Niemiecka akcja prasowa w sprawie mniejszości rozwija się coraz intensywniej,

P. Minister Spraw Wojskowych, Pan Marszałek Józef Piłsudski na posiedzeniu komisji senackiej, na którym wygłosił polityczne przemówienie.

przygotowując opinię publiczną przed wystąpieniem Stresemanna w Genewie.

Zatęgnany przez Hindenburga kryzys gdański uważają powszechnie za początek dyktatury.

Poniedziałek 4.III. Zamianowano prowizoryczny gabinet dla pełnienia funkcji administracyjnych na terenie Watykanu.

Wtorek, 5.III. Otwarto sesję rady Ligi Narodów. Min. Zaleski konferował z Briandem, Scialej, Titulescu i Chamberlainem. Litwa zgłosiła wniosek o dopuszczenie do debat mniejszościowych.

W dalzym ciągu debat sejmu nad zmianą konstytucji przemawiali posł.: i Chociński, Komarnicki i Grünbaum.

W dniu 7-go b. m. odbyła się w Warszawie uroczysta akademja z okazji 79 letniej rocznicy urodzin prez. Massaryka.

Delegat Polski złożył Sekretarzowi Ligi Narodów wyjaśnienie w sprawie skargi Volksbundu, dotyczącej aresztowania posła Ulitza.

Prezydent Hoover odbył w dniu dzisiejszym urzędowanie.

W Meksyku wybuchła rewolucja. Rebeljanci maszerują na stolicę.

Ołówek kłupietrowej wysokości na Targach w Lipsku.

Znakomity uczony Edison święcił przed paroma dniami 82-letnie urodziny w towarzystwie prezydenta St. Zjedn. Hoovera na Florydzie.

Józef Węgrzyn, znakomity artysta Teatru Narodowego, obchodził 25-lecie swej bogatej w laury pracy scenicznej.

Pierwszym nuncjuszem Stolicy Apostolskiej przy Kuwrynie został mianowany Mons. Francesco Borgognini Duca.

Pierwszy poseł włoski Stolicy Apostolskiej Fedele, były podsekretarz stanu w Min. Poczty i Telegrafów.

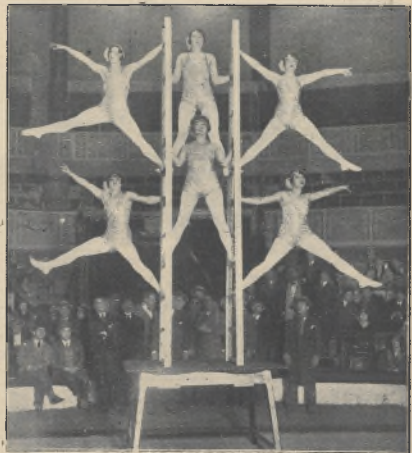
Francuski uczony dr. Turchini, któremu ostatnio odcieto kilka palców spalonych promieniami X — zmarł po operacji.

Słynny lekarz wiedeński prof. dr. Hl. v. Pirquet padł ofiarą zacczadzenia. Prof. Pirquet był laureatem nagrody medycznej.

Król duński na wycieczkach we Francji. Jakże przyjemnie monarcha musi się czuć na czołowej Rivierze, a zwłaszcza w tym roku, kiedy u wybrzeży duńskich szalały niezwykle burze śnieżne.

Doroczny festiwal związku artystów paryskich. Jednym z obowiązkowych numerów jest popis cyrkowy. Na fotografii widzimy artystki: Devilder Perrey, Pascal, Garcin i Adren.

Przyszły Dworzec Centralny w Warszawie

Wypiad z prof. L. Niemcewskim.

Pragnąc dać czytelnikom „Siedmiu dni” możliwie jaknajciszej informacje o tem, jak będzie wyglądał przyszły dworzec centralny w Warszawie, namalowałem w gniazdo wydzielu Architektury Politechniki Warszawskiej, ażeby obejrzeć wystawę projektów nadesłanych na konkurs, który, jak to donosiły dzienniki, został niedawno rozstrzygnięty. Przybyliśmy w momencie, gdy sekretarz i członek Sądu Konkursowego p. architekt Niemcewski rozłożył z zakładaniem regu.

— Panowie rozumieją, że mnie, jako członka sądu, trudno powiedzieć coś więcej ponad to, co zostało napisane w protokole, a ten będzie opublikowany w czasopiśmie fachowym.

— No tak, ale zanim to nastąpi, musimy zaspokoić ciekawość naszych czytelników, którzy pragnęliby wiedzieć chociaż to, jak będzie wyglądał przyszły dworzec. Ktoż może to lepiej usłyszeć od pana, który z racji swego stanowiska w sądzie konkursowym, bez wątpienia zna wszystkie projekty na pamięć?

— Niestety, pytanie, które mi pan postawił jest właśnie najtrudniejsze, a nawet wyklucza właściwym odpowiedź, jeśli ta ma być cisła.

— ??

— Po pierwsze dlatego, że warunki konkursowe przewidywały trzy równorzędne nagrody po 30 000 złotych, a po drugie, że plan konkursowy przyniósł prace różnego rodzaju a między nagro-

Projekt architektów Kapuścińskiego, Pawłowskiego i Patermana, który otrzymał jedną z kilku pierwszych nagród.

plan sytuacyjny Dworca Centralnego, — sprawa wybudowania dworca jest stokrój bardziej skomplikowana, niż samo zaprojektowanie go. Przyszły dworzec lasi na granach dawnego, a raczej trochę dalej, gdyż zajmie teren pomiędzy ulicami: Wielką - Poznańską od wschodu. Alejami Jerozolimskimi od południa, Chałubińskiego od północy i wreszcie Chmielną od zachodu. W każdym razie pociegnie za sobą konieczność zburzenia zabudowań dotychczasowych. Tęry kolejowe, wychodzący z tunelu u wylotu Al. Jerozolimskich przez Narzątkowską, w liczbie czterech, rozciągają się na właściwej stacji do dwunastu, zajmując obszar szerokości około stu metrów, czyli cały obszar dzisiejszego dworca przyjazdowego. Gdyby nawet w tem miejscu był pusty plac i budowa posuwała się wyjątkowo szybko, potrzebałby trzy lata. Ponieważ jednak Warszawa nie może obyć się tak długo bez dworca w tem miejscu, Rada przebudowy węzła warszawskiego postanowiła przeprowadzić budowę w dwóch seriach. Pierwsza obejmie budowę tej części dworca, która wchodzi się bodzie na terenie wolnym od zabudowań kolejowych, a dopiero po jej ukończeniu i oddaniu nowego dworca do użytku zburzony stary, poczem przystąpią do drugiej i ostatniej serii budowy. Spowoduje to rzecz proszę przydługi okres przerwizoryczny, któryby sytuację paniką w ośrodkach i ostatnich serii budowy. Spowoduje to rzecz proszę przydługi okres przerwizoryczny, któryby sytuację paniką w ośrodkach i ostatnich serii budowy. Spowoduje to rzecz proszę przydługi okres przerwizoryczny, któryby sytuację paniką w ośrodkach i ostatnich serii budowy.

na, że po za tą alternatywą są jeszcze trzy projekty, które jak wspominałem, wykonano zgodnie z wymaganiami programu konkursowego i że te projekty są bardzo ciekawe. Każdy z tych projektów wysuwa cały szereg pomysłów. Praca sądu miała na celu zbadanie tego materiału, aby rozdzielić nagrody, teraz dopiero rozpocznie się praca dalsza, już na terenie bezpośrednim zainteresowanym, t. j. w łonie Rady przebudowy węzła warszawskiego oraz w Departamencie utrzymania i budowy. Tam też zostanie przesadzony dalszy los projektów, ogniskujących w sobie bardzo poważny wysiłek intelektualny. Podam panu wreszcie parę interesujących cyfr. Dworzec zajmie hektar powierzchni i kosztować będzie około

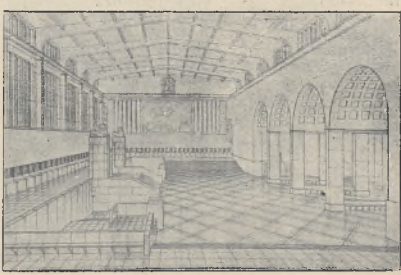
Prof. Czesław Przybylski, dziekan Wydziału Architektury na Politechnice Warszawskiej, twórca wielu pięknych gmachów nowoczesnych, które są ozdobą naszej stolicy. Projekt prof. Przybylskiego, rozstrzygnięty w sposób finalny, praktyczny i estetyczny zagadnienie przyszłego dworca reprezentacyjnego, zyskał pochlebny krytyki fachowej.

dziesięć milionów złotych. Na konkurs nadeszło 30 projektów, wyłonionych na czterystu z górą tablicach. Koszt sprzedania tych rysunków [praca kreślarska] zamyka się w sumie 100 000 złotych. Suma zaś wypłaconych nagród wynosi 110 tys. zł.

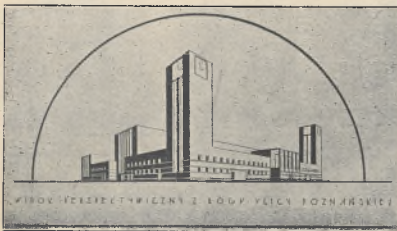
— Czy mógłbym prosić pana o podanie nazwisk sędziów tego konkursu?

— Słucham. Przewodniczył prof. dr. inż. A. Wasiutyński, w kolegium zaś zasiadali Prezydent m. st. Warszawy inż. Z. Słomski, Prezes Warszawskiej Dyrekcji Kolejowej inż. W. Bieński, następnie profesorowie Politechniki: Cz. Domański, J. Fedorowicz, A. Gravier, M. Lalewicz i ja.

Vox.

Fragment projektu (jedno z wnętrza), zgłoszonego poza konkursem przez prof. Czesława Przybylskiego. Projekt ten uzyskał pierwszą nagrodę i zyskał pochlebny krytyki fachowej.

Projekt architektów Szabaniewicza i Wckera, nagrodzony jedną z kilku pierwszych nagród.

dzonem i wyrażeniami znalazły się także i takie, które mogą wpłynąć na wytworzenie się pewnych różnic poglądów na temat dworca centralnego w Warszawie.

— Czy i pod tym względem obowiązuje tajemnica?

— Nie, może pan bowiem przeczytać zarówno w protokole, jak i w sprawozdaniu przewodniczącego sądu konkursowego prof. dr. inż. A. Wasiutyńskiego, przedłożonym na posiedzeniu Rady przebudowy węzła warszawskiego przy Min. Komunikacji, że poza konkursem wzięłyby udział nadesłany przez prof. dziekana wydziału architektury, arch. Cz. Przybylskiego, który postanowiono przekazać do rozpatrzenia, gdyż, zdaniem sądu oraz rady, projekt w zupełności na to zasługiwał.

— Ale przecież projekt prof. Przybylskiego został nagrodzony?

— Tak, ale to projekt oznaczony Nr. 12, który otrzymał nagrodę na równi z projektem Nr. 24 pp. architektów Kapuścińskiego, Pawłowskiego i Patermana oraz Nr. 23 pp. architektów Szabaniewicza i Wckera. Profesor Przybylski nadesłał jednak oprócz tej pracy nagrodzonej jeszcze projekt inny, w którym ujmował zagadnienie z całkiem innej strony, nie przewidzianej w programie konkursowym, gdyż więc ten projekt wypadł na drodze normalnej, sąd, stając na stanowisku formalnym, musiałby go zdyktować, ponieważ zaś został złożony poza konkursem, nie roszczerzając pretensji do nagrody pieniężnej, a tylko oczekiwali opinii sądu, nie naleziliśmy przyszłość potencjału i projekt zbadaliśmy.

— Na czym więc polegał pomysł prof. Przybylskiego, że zdołał nie tylko zainteresować gronem sędziowskim, ale nawet pozyskać jego przychylność?

— Widzi pan, — odpowiedział p. Niemcewski, prowadząc mnie do ekranu, na którym wisiał

ta przebiegała funkcjonalność dotychczasowy dworzec Warszawa — Główna. Wszystkie pociągi, nożne o tym terminie odjechały o właściwym czasie, ale już z nowego dworca.

— Wybaczy pan — odparłem — ale pomimo tak ponętnych horoskopów trudno mi oprzeć się wrażeniu, że pomysł ten pogodził nas z sobą poważne zwiększenie kosztów budowy.

— Nic podobnego, gdyby tak było, są konkursowy niewątpliwie przeszedłby nad projektem do porządku dziennego, natomiast jako konsekwencja tego pomysłu, któryby wpłynęła pewnie zwiększenie tunelu, co mogłoby dać poważne oszczędności.

— Słucham, więc pan, że trudno dziś powiedzieć, jaki będzie dalszy los budowy dworca centralnego?

— Niestety tak. Jedno jest pewne, że sprawa musi być w czasie niedługim definitywnie przesadzona. A nie jest bynajmniej łatwa. Plan orientacyjny, który obowiązywał wszystkich uczestników konkursu jest wyjątkiem długoletnich studiów i to bardzo wszechstronnych, niepodobna więc tak odrazu przerzucić się na zupełnie nową i niezbadałą koncepcję. Projekt prof. Przybylskiego musi być wzięty pod światło bardzo surowej analizy i dlatego powierzałem panu, że nie wiem, jak będzie wyglądał przyszły dworzec centralny w Warszawie. A niech pan też nie zapomni

Foch — nieśmiertelny

(Korespondencja wł. „7 DNI”).

„Stan zdrowia Marszałka Focha uległ ponownemu pogorszeniu... Wykryto trzęcie ognisko zapalne... temperatura chorego — — —”.

Krótki ten biuletyn, który dziś rano przyniosły nam pisma codzienne, podające wiadomości o stanie zdrowia dostojnego wodza, do głębi zaniekowało najszersze warstwy ludności. Niejeden pośpiesza ku domowi Marszałka, ludząc się nadzieją, iż uda mu się zasięgnąć bliższych szczegółów, spotyka się jednak z surowym zakazem wkroczenia choćby na podwórze. Grupki tworzą się na chodniku, które co chwila rozprasa policjant strzegący bramy. „Circulez, messieurs-dames, circulez” — zaprasza zdecydowanym głosem — a ten i ów, westchnąwszy głęboko powoli się oddala, jeszcze raz, jakby z wyrzutem, ogłędając się za siebie.

Korzystam ze sposobności, iż udaje mi się pochwycić moment wyjścia znajomego mi d-ra D..., który był przy łóżu chorego — o niczem jednak więcej nie mogę się dowiedzieć.

— Peut on savoir, mon cher?

— Zęga się i szybko odchodzi.

Wracam w zamyśleniu na prawy brzeg. I mimo rosnącego rozgwaru wielkomięskiego nie przestaję mnie dręczyć niepokojące wieści. Wspominam dziś twrogi, gdy ponury grzmot dział z Chateau - Thierry zdawał się zwiastować straszną klęskę aliantów, wspominam dzień radosny, niosący upragnioną wiadomość o zawieszeniu broni, dzień triumfu, tam, na Polach Elizejskich, kiedy i nasze sztabary amarantowe kroczyły w głorji zwycięstwa nad przemocą... Widzę sylwetkę dzielnego żołnierza, na czele świętego sztabu — Petain, Castelnau, Gouraud... Widzę Focha u boku Pierwszego Marszałka Polski w naszej stolicy, u stóp pomnika Marszałka Francji, ks. Józefa...

Wspomnienia — jedno za drugim cisną się do głowy...

Foch, świetlana postać rycerza, Foch na wszystkich ustach, we wszystkich sercach... Przechodzę koło Akademii Francuskiej i nowy obraz staje mi przed oczami, aż mimo smutnych rozważań, które nie opuszczają mnie od rana, radośnie wiolam:

FOCH — NIEŚMIERTELNY!

Bo przypomniałem sobie, jak w roku 1920, Fochowi — żołnierzowi zwycięzcy — wręczono w tym oto gmachu Akademii szpade pokojową, pasując go na „immortel”.

Pamiętna uroczystość. Marszałek, stosując się do przyjętego zwyczaju, wygłasza pochwałę swego poprzednika, historyka Melchiora de Vogue, dziejopisarza bohaterskiej kampanji marszałka de Villars. Foch, wielki żołnierz — podaje z prostotą zarys czynów słynnego wodza. Foch — z właściwą Francuzom subtelnością, wyraża zdumienie, że oto jego, żołnierza przyjęto do świętnego zgromadzenia, rozumie jednak, iż widziano w nim przedstawiciela wielkiej armji, która z godną podziwu ofiarnością stawała za Ojczyznę i Wolność.

I w imieniu Francji, nie kto inny jak wytrwały jej cywilny obrońca, Poincaré, odpowiada wodzowi, podnosząc zasługi genjusza, wyrosłego z łona bohaterskiej Ojczyzny. Obraz tej świetnej epopei staje jak żywy przed oczami zgromadzonych, obraz nadludzkich cierpień i ciężkich zmagani, najkrwawszej ofiary, jaką kiedykolwiek poniósł naród, tracąc półtora miliona swych synów w obronie słusznych praw. Niezłomna wola Marszałka, uczucie, które mu niegdyś podktywało na zakończenie pewnego dzieła z dziedziny sztuki wojennej proste słowa: „In memoriam! in spem!”; niezachwiana jego wiara doprowadziły do zwycięstwa.

— Dzisiaj — kończy Poincaré — jedyną wolą Pańska jest zapewnienie przyszłym poko-

Fot. M. Fuks.

Marszałek Francji i Polski, Foch, w chwili rozmowy z Piotruszym Marszałkiem Polski, Józefem Piłsudskim, podczas pobytu swego w Warszawie.

leniu pokoju i bezpieczeństwa. Dlatego właśnie obecność Pańska wśród naszego zgromadzenia jest najzupełniej uzasadniona. Ocalili naszą starą kulturę łacińską, nasz język, nasz arcydzieła, nasz honor i naszą przyszłość. Jakżeby mogła Akademia nie oddać Panu holdu za tak wielkopomne dzieło?”

FOCH — NIEŚMIERTELNY!

Pamiętna chwila! Powstają z swych miejsc wszyscy zebrani i ze szczerym zapalem przyklaskują słowom Poincarégo. Ze wszystkich stron cisną się do marszałka — a w pierwszym rzędzie „stary tygrys”, Clemenceau, ten pierwszy, co w latach przedwojennych nie pozwolił partyjnikom politycznym zmarznąć kariery wojskowej Focha; za nim Joffre, zwycięzca z nad Marny, sędziwy Castelnau — „wielki koronowany z Nancy”, Petain — obrońca Verdun, Gouraud — dzielny wódz wojsk kolonialnych... Wszyscy, którzy w ciągu czterech lat walczyli o ocalenie Francji i najlepiej potrafili ocenić wielkość dzieła marszałka.

Pamiętna ta chwila oddania Fochowi holdu w świątyni pokojowego budownia Francji i jej kultury, podnosi wielkość ofiary, poniesionej przez cały naród francuski w imię sprawiedliwości i pokoju.

I widzę, jak leżąc zmotyłany chorobą, uśmiecha się do swych myśli, bo wie, że rzucił dobry posiew, który na długo nie zczecnie, dopóki będą ludzie, co zdołają rozumieć ten prosty jego nakaz:

IN MEMORIAM! IN SPEM!

Paryż, w marcu 1919.

R-y.

Pałac marszałka Focha przy ul. Grenelle w Paryżu.

Fot. Wide World

ZGODNIE Z ZAPOWIEDZIĄ
Czytelnicy „7 DNI” znajdują na str. 20-
tego numeru szczegółowe warunki

KONKURSU NA

PIERWSZĄ WIELKĄ

PREMIĘ TYGODNI „7 DNI”

która stanowi

WSPANIAŁY PIĘCIOŁAPOWY

ODBIORNIK RADJOWY

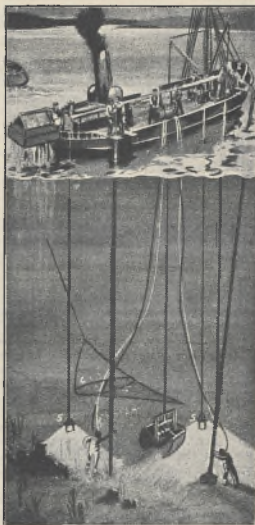
Tajemnice morskiego dna

Niezgłębione tonie morskie zawierają w sobie niejedną tajemnicę. Wśród cudownych tworów przyrody od wieków spoczywają na dnie oceanów kadłuby zatopionych okrętów — cmentarzyska tysięcy marynarzy i skarbcie nieobliczalnej wartości. Może przyszedzie dzień, kiedy dzięki postępowi techniki zdołamy wreszcie przeniknąć do głębie, tak samo jak coraz dalej zapuszczamy się pod skórę ziemską i coraz wyżej wzbijamy się w przestworza.

W znakomitem dziele Sir Williama Coresa, poświęconemu dziejom żeglugi morskiej, znajdujemy ciekawe opisy walk toczonych w ciągu setek lat na oceanach i niesłychanych przygód piratów i ich prześladowców. W wyniku tych walk tysiące okrętów zostało zatopionych, pograżając na dnie morza niejednokrotnie znaczne skarby, które piraci usiłowali przemycić przed czujnym okiem flot państwowych.

Na wieść o podobnych wypadkach organizowano śmiałe wyprawy, których można

Dzięki przypadkowi kąpiel Hindusa, który chciał się popisać przed załogą okrętu sztuka nurkowania, John Phipps odnalazł na dnie morskim olbrzymie skarby.

Technika poszukiwań na dnie morskim.

usiłowania często bywały wieńczone powodzeniem.

Pierwszym z podobnych szczęśliwców, którego przygody zapisały kroniki współczesne był pewien biedny cieśla, nazwiskiem John Phipps. Nie bez trudu namówił on księcia Albermale do wyekwipowania okrętu, na którym odpłynął w kierunku wód indyjskich, gdzie w okolicach wiadomej mu zatoki miał zatonać hiszpański statek piracki. Niewiadomo, czy zdołaliby dopiąć swego celu, gdyby nie dziwny i nieoczekiwany przypadek. Oto tubylec, pragnąc pochwalić się sztuką nurkowania, zeskoczył z burtę okrętu, a gdy z powrotem pokazał się na powierzchni — trzymał w ręku sztabę złota pokaźnych rozmiarów. Dalsze poszukiwania w tym miejscu naprowadziły na wyłowienie olbrzymiej ilości drogich kruszców i kamieni wartości 300.000 funtów. Kroniki notują, iż Phipps po powrocie do kraju został mianowany gubernatorem Massachusetts.

Nie mniej romantyczną historię czytamy o pirackim okręcie „Joung Constitution”, który na wodach greckich w r. 1829 ukrył się przed pościgiem Anglików za jedną z raf skalnych. Widząc jednak, że sprawa przyjmie zły obrót, kapitan kazał wrzucić olbrzymi ładunek złota do morza, przypuszczając, iż z czasem uda mu się go odnaleźć. Kronikarz podaje w dalszym ciągu, iż korsarz został stracony, nie wydawszy sekretu, a cała załoga rozproszyła się.

Inny znów korsarz, La Fitta był na początku ubiegłego stulecia postrachem na morzu indyjskim i w zatoce meksykańskiej. Sława o jego rozbojach rosła z każdym rokiem. Cała flotta angielska wysłana przeciw niemu stoczyła ciężką walkę, w wyniku której wszystkie okręty La Fitty zostały zatopione. Nie podejmowano na razie żadnych prób w kierunku wydostania z dna morskiego bogactw, z którymi zginął, aż dopiero w r. 1889 angielski statek „Seabird” wypłynął w wielkiej tajemnicy na miejsce wypadku. Przedsięwzięto wszelkie środki ostrożności, by nie wydać się z sekretu — a dwa nur-

Fot. K. Pęcherski.

Nurek polskiej marynarki wojennej w porcie Gdyni.

kowe, Cadman i Rider zakonspirowani byli jako kucharze okrętowi. Statek zginął bez wieści. W rok później dopiero matka Ridera otrzymała od syna list, w którym przesyłał jej 100 funtów i donosił o szczęśliwym swem ocaleniu. Wiadomości te wszelako były ostatnimi, jakie otrzymano o załodze „Seabird”.

W r. 1827 Anglicy zatopili pod Navarino statek turecki. Ocaleni matkowicie twierdzili, iż wzięto na okęcie sztaby złota wartości 1 miliona funtów, statek jednak mimo dokładnych o nim wiadomości, zatonął na tak znacznej głębokości, iż nie przedsięwzięto dotychczas żadnych kroków celem wyłowienia skarbow.

Zatopiony podczas wojny krymskiej „Black

pancerz, który pozwala pograć się poniżej 30 metrów. Zaznaczyć należy w tem miejscu, iż głębokość zanurzenia nawet przy tym systemie nie jest nieograniczona ze względu na ciśnienie atmosferyczne, do którego musi być dopasowana grubość pancera.

Trudno sobie jednak wyobrazić, aby człowiek, choćby najsilniejszej budowy fizycznej mógł podźwignąć pancierz ze stali o grubości równej ściankom, używanym dla budowy łodzi podwodnych. System ten ponadto jest bardzo niewygodny, gdyż tamuje swobodne poruszanie się nurka oraz wszelką pracę, którą ma wykonać. Nurk w danym wypadku może przebywać pod wodą nie dłużej 36 godzin, wytrzymując ciśnienie przeszło 7 atmosfer.

Zawód nurka jest rujnujący dla zdrowia, gdyż łatwo może przypaść człowiekowi o paraliż serca wskutek nienormalnego obiegu krwi.

Mapa, na której wskazano dokładne miejsce zatonięcia tureckiego okrętu z ładunkiem wartości 1 miliona funtów.

Prince” wóził 100.000 funtów. „Grosvenor” rozbił się około południowego wybrzeża Afryki.

Korsarz Benito Bonito zatonął około wysp Kokosowych. Przedsięwzięto nie mniej niż 18 ekspedycji celem odnalezienia skarbow. Ostatnia z nich została zorganizowana w r. 1911 przez Carla Fitzwilliam'a pod kierownictwem admirała Pallisera, lecz ta również, mimo znacznego postępu współczesnej techniki, nie przyniosła żadnego rezultatu.

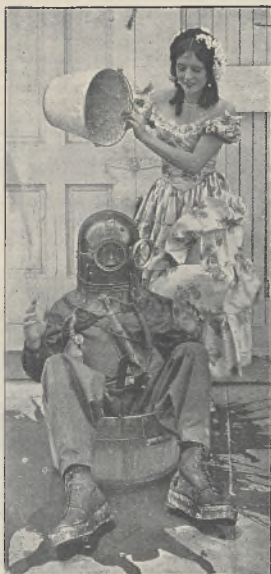
Niepodobna wyliczyć wszystkich wypadków, które miały miejsce w ciągu lat. Dość powiedzieć, że u jednych wybrzeży Irlandji wiadomo o 50 zatopionych statkach, zwłaszcza, że wody te nawiedzane są przez częste burze, a dno morskie najezone jest rafami.

Prymitywne środki, używane w swoim czasie dla poszukiwań zostały znacznie udoskonalone.

Proceder odszukiwania okrętu na dnie morskim odbywa się przy pomocy specjalnych przyrządów, składających się z kilkunastu metrowej długości sond, wleczonych w miejscu domniemanego wypadku. Bliższe badanie, o ile, rzecz prosta, głębokość jest niezbyt wielką powierza się nurkom. Po dokładnem zorientowaniu się o położeniu okrętu, przytwierdza się doń łańcuchy i ściąga ku wybrzeżu, gdzie następuje cały szereg żmudnych prac pod wodą, jak: zamknięcie otworów, wypompowywanie powietrza i t. p., aż dopóki nie uda się wydobyć kadłuba na powierzchnię, przy pomocy specjalnych bloków i wind.

Współcześni nurkowie mogą się zapuszczać na 20 do 30 metrów głębokości.

Technika dzisiejsza posługuje się przysposobieniami trojakiego rodzaju. Jedne z nich — najczęściej używane — składają się z nieprzemakalnego ubrania i maski połączonej przewodem z pokład okrętu. Francuski patent Le Prieura, zapoczątkował wygodniejszy system zbiornika z powietrzem, przymocowanego do płeców nurka. Trzeci system wreszcie polega na stalowym

„A jednak i nurka lepiej jest stopniowo przyzwyczaić do wody, co zwłaszcza jest przyjemne, o ile się trenuje pod dowództwem miłej osoby, jak np. wesoła panka artystów wytwórni filmowej „Metro Goldwyn”, Jane Daly i Lloyd Hughes.

Zaznaczyć należy ponadto, że praca na dnie morskim jest bardzo utrudniona wskutek braku światła, albowiem reflektory pograżone obok człowieka nie rozwitliją mu więcej przestrzeni nad 3 metry w promieniu. Pomysłowo w danym wypadku o zastosowaniu promieni czerwonych, które, jak wiadomo z optyki, bardziej frapująco działają w mglistem otoczeniu (przykładem oświetlenia semaforów na kolejach żelaznych).

Praca nurków jest niezmiennie uciążliwa i rujnująca organizm. Pomimo to jednak na wypadek awarii, na każdym okręcie wojennym przewiduje się etat nurków. Ponadto ustanowiono w większych portach specjalne pogotowie.

Praca ratownicza w pełnem tego słowa znaczeniu jest powierzona przedsiębiorstwom pry-

watnym, z których największym jest „Neptune Co”, posiadające stacje swe w różnych portach świata. Większość firm z tej dziedziny należy do Rosjan i do Niemców, gdyż posiadają najbardziej doskonałe urządzenia.

Prace te są niezwykle uciążliwe i kosztowne. Dość powiedzieć, iż zatopiony w r. 1911 statek wojenny „Liberté” wyciągnięto w przeciągu kilku lat (z uwzględnieniem przerwy wynikłej wskutek działań wojennych). W ciągu 2-ch lat bezskutecznie usiłowano wyciągnąć „Egipet”, zatopiony na oceanie u wybrzeży bretońskich i pomimo ścisłych wiadomości o zawartych w jego wnętrzu milionowych zapasach złota, zaniechano dalszej pracy.

Mapa Irlandji, u której wybrzeży rozbiło się wiele statków przegrążających drogę cennym ładunkom. Miejsca wypadków są uwidocznione na mapie wraz z nazwami utraconych okrętów.

Na przeszkodzie stanęły tu trudności natury finansowej, które poważnie zachwiały nawet przyszłość istnienia przedsiębiorstwa. Kto wie, czy po kilku latach znowu nie powrócą do tej sprawy i wówczas się okaże, czy koszty poniesione przy przedsięwzięciu zdołają się opłacić?

Szybsze wyniki osiągnięte przy wydobywaniu „Dante Alighieri” we Włoszech i kilku okrętów niemieckich zatopionych w Scaja Flow.

Szczegółowe sprawozdania z tego okropnego zdarzenia do głębi poruszyły opinię publiczną, okazało się bowiem, iż przez dłuższy czas nurkowie komunikowali się z rozbitkami za pomocą znaków wypływających poprzez stalową powłokę statku. Agonia tych nieszczęśliwych marynarzy upamiętniła się na długie lata i przyczyniła się może do intensywniejszej pracy nad wynalezieniem sposobu zabezpieczającego żeglugę podwodną.

Tragiczny wreszcie wypadek, który spotkał amerykańską łódź podwodną S 4, wywołał szereg badań nad udoskonaleniem techniki ratowniczej.

Podczas wojny światowej, w której tak ważną rolę odegrały ataki łodzi podwodnych i zaszkodziły pływającym min, wiele statków uległo rozbiciu, pograjając w odmetach morskich tysiące ofiar — spokojnych podróżnych i marynarzy eskadry wojennej.

Dałoby się przypisać im więcej, ale z czasów Hindusa z przgrydy John Phippsa, dzisiejsze metody działania wymagają jednak jeszcze wielu opracowań.

Przekleśte uszy

Jeszcze za dawnych lat, za chłopięcych czasów, wędrowna cyganka orzekała, że go zguba czeka przez te długie, czerwone uszy. Święte słowa! Te wielkie, cienkie, nasrzone uszy były przyczyną powszechnego zlego w jego życiu. W szkole powszechnej sparpali go wychowawcy; sztydził z niego koleczy, zwąc go zjadliwie „klapouchem”. Chciał iść do jakiegoś biura, woznięci skłócił posady, ale żęgnano go wszędy: żalosenem westchnieniem: takie uszy, Boga się chyba pan nie boi—klijentów pan odstraszył!

Na wojnie, później, pod Borkowem, dostał kulę karabinową. No, rzecz oczywista — gdzież go trafić miała, jeśli nie w muszlę prawego ucha — wielką, wypukłą czerwoną narośl. Był później w niewoli bolszewickiej, uciekł — schwytyano go przez te uszy przekleśte. Jakis drań w czapie czerkieskiej poznał go wnet pod przebraniem chłopięcej sukmany. „Ni, ni — ty, brat, nie obmaniesz! Uszy, takie uszy raz na tysiąc się zdarzają!” Omal go wówczas nie rozstrzelano.

Później, już w spokojne dni, wracał raz do domu, kiedy po przez przymknięte drzwi doleciały go odgłosy rozmowy. Stał, słuchał. Miał wielkie, chłonne uszy — usłyszał wszystko.

Zona rozmawiała z obcym mężczyzną — mówiła mu: „kochasiu” — śmiała się wesolo: ten mój ci się ma uszy! Ho! Ho! Klapouchi!

Wtedy w pasji ostatecznej wpadł do izby, jakimś prtem żelaznym ciał w prawo, w lewo, aż kości czepiały się mienię. Na sprawie, w sądzie, chciał wszystko rzetelnie objaśnić, że to niby przez te wielkie uszy... Lecz skulił się tylko, przwał w kłebek, gdy usłyszał głos prokuratora: „Te uszy, panowie sędziowie, przyjrzyjcie się im — to uszy urodzonego przestępcy!”

Ale to wszystko — i ten rok wzięcia — to wszystko już minęło. Teraz był zwrotniczym 4-go posterunku, miał brzydka, gospodarną kobietę i właśnie szedł na tor, do pracy, zgarniać śnieg z nasypu.

— Mróz dziś, powiada kobieta, najstarsi takiego nie widzieli... U Józwiaków na śmierć dziecko zmarzło, ledwo go odratowali. Mówię ci, pilnuj rąk i nosa, no i tych tam twoich... uszu.

Ż myśli M. Maeterlincka

(Wybrał i przełożył Pejot)

Niezawse najrozsądniej postępujemy, oddając się przedewszystkiem sprawom „najpilniejszym”. Często lepiej jest pójść odrazu ku „sprawie najużytejszej”.

Szczęście granicy z rozpacz. Przecież ja myślı — górną, niezmordowaną, ludzką i odważną.

Dobrze wierzyć, że przyjdzie czas, kiedy wystarczy nieco więcej myślı, odwagi, miłości, ciekawości i zapala do życia, aby dzień pełnego otwarcia przed nami urota, za której kryje się radość i prawda.

Trzeba żyć, jakgdybyśmy ustawicznie znajdowali się w przededniu wielkiego odkrycia — przygotować się na jego przyjęcie najzupełniejsze, najbliższe i najgorętsze.

Szczęście lub nieszczęście oczyszcza się przedtem, zanim zapuka do drzwi medrca — lecz z pochyloną głową zstępować do duszy przetykającej.

Chcieć zobaczyć bez miłości — to wpatrywać się w ciemność.

Cóż będą warte me najgłębsze myślı z chwila, w której istnieć przestaną? — mówią jedni. Cóż te mnie pozostanie, jeśli dla zachowania życia będę musiał unicestwić w mem sercu i mym umyśle wszystko, co kocham? — odpowiadają inni.

Jedynie dobro, które wyrzadził mi, nie przestaje się w ciemności.

Kokolwiek w nas nie podlega potędze naszego ducha, staje się natchnieniem łupem naszej potęgi.

Jedynie ci, którzy nie wiedzą, czym jest dobro, idą do niego zapłata.

dyszała białą parą, podchodziła coraz bliżej, ostrzegała światem przeraźliwym. Wskazywała na torze zwrotnicy nie wiedział o niczem. Tym razem miał święte wielkie, czerwone uszy unieszkodliwione, zawinięte w chustę, we flanelę, w nieprzenikliwość kożucha.

Nie słyszał nic, nie mógł słyszeć, zgarniał śnieg cieszył się tylko, że nareszcie przekleśntwu swych uszu drogę zabiec potrafił.

A poza nim maszywa wyrastała coraz bliżej, coraz większa, straszliwa. Wielkie cielsko żelaznego smoka — już tylko 15, 10, 5 metrów dzieli je od człowieka. Właśnie zwrotniczy się odwraca, chce spojrzeć — wielce! to śniegu zgarnąć dziś potrafił. Ale nie widać nic — tylko gdzieś w przepaść zapadła się biała strzala drogi. Za to przed nim — o 3, o 2 metry wielki, rozrzucony czarny szczer... Ślepa mu się krwawo świecia. wściekłość w nich wre.

Chciał się jeszcze zwrotniczy schwytać za swe wielkie, czerwone, teraz tak gorące uszy, lecz natrafił tylko na ciepłą, miękką powierzchnię chustki i flaneli. Zresztą wnet potem wpadła nań wielka masa rozpedzonego żelastwa, zgnoiliła, zmiażdżyła, przemieniła w nicosć.

Adam Zag

Czy wiecie je...

...wychodząc z załozenia, iż ekran może być rozsądnym demoralizacji, sędziowie amerykańscy poczęli stosować karę pozbawiania prawu uczęszczania do kina.

...rekord najdłuższej służby na morzu osiągnął statek „Germanic” kursujący od r. 1874 pomiędzy Liverpooliem a Nowym-Yorkiem, ostatnio zaś pomiędzy Genuą a Bostonem, przebywając w ciągu tego okresu przestrzeń zgrą 8 milionów kilometrów.

...pierwszy konkurs piękności kobiecej odbył się w r. 1855 w Hiszpanii; nagroda w wysokości 10.000 franków przypadła w udziale osiemnastoletniej francusce, Marcie Soucarot.

...zgodnie z danymi odosłanymi w Genui koszty pierwszej podróży transatlantycznej Króla kolumbijskiego wyniosły 36.000 franków. Na powyższą sumę składają się: pensja Króla kolumbijskiego — 1.600 fr., pensje 2-ech kapitanów załogi — 900 fr., rocznie, wynagrodzenie matki — 12 fr. miesięcznie, żywnosć — 2.000 fr. i t. d.

...siła piana franka francuskiego z r. 1796 wykazuje następującą różnicę w stosunku do franka z r. 1928: w r. 1796 można było zań nabawić 3 kilo chleba lub 4—5 litr. wina lub 1 kilo baraniny; w r. 1928 — 400 gr. chleba, 30 decyl. wina, 50 gr. baraniny.

...poczęto stosować z wielkiem powodzeniem krótkolokowe stacje radiowe do poszukiwania żródeł naltowych. Metoda ta opiera się na spostrzeżeniu, iż źródła naltowe znajdują się najczęściej koło pokładów soli, w których szybkość rozchodzenia się fali dźwiękowych jest znacznie większa, niżli w zwykłym granicie solnym.

...powstał projekt — oczywiście w Ameryce poimku „university”, polegający na tem, iż głowa figury zdaje się w zależności od bafate, którego pragnie się uciec w danej chwili.

...przemysłnictwo alkoholu w Ameryce doszło do tak wielkich rozmiarów, iż stwierdzono na jednym stanie Michigan istnienie przeszło 30.000 fajnych wyszynków.

Możność nabycia dużego, wygodnego samochodu za stosunkowo niską cenę

Przy wyborze samochodu należy brać pod uwagę trwałość konstrukcji, wydajność silnika, przestrzeń siedzeń, wytworny wygląd i oczywiście cenę. Połączenie tych zalet z dostępną ceną stanowi idealny typ maszyny.

Wszystkim tym warunkom odpowiada w zupełności ostatni model samochodu Chevrolet, który mieści wygodnie pięć osób, nawet tegich i wysokiego wzrostu, gdyż wejście i wyjście z samochodu ułatwiają szerokie drzwi.

Pozatem głębokie siedzenia i nadzwyczaj miękkie materacowanie dostosowane do linii karoserji zapewniają całkowitą wygodę i wypoczynek podczas najdłuższej podróży.

Samochód Chevrolet nie tylko pod względem przestrzenności i wygody swej karoserji przewyższa wszystkie inne maszyny nabywane

po tej samej cenie. Posiada on bowiem rozstaw kół na 2,705 metra, a zatem dłuższy, niż każdy inny samochód w tej cenie. Przytem oczywiście samochód Chevrolet, jak wszelkie inne drogie maszyny posiada: hamulce na czterech kołach, filtr do powietrza i paliwa, oraz wiele innych ulepszeń specjalnie wprowadzonych przez firmę General Motors.

Całość zaś składa się na idealny typ samochodu, który znajduje znacznie więcej chętnych nabywców, niż każdy inny. O prawdziwych wartościach tej maszyny można się łatwo przekonać podczas próbnej przejażdżki u zastępcy General Motors, Wyrób General Motors.

Wystawiamy na Powrzechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu, w roku 1929.

Sedan 4-o drzwiowy 13,450 Zł.
Loco Warszawa, łącznie z
podatkiem obrotowym

CHEVROLET

GENERAL MOTORS W POLSCE, WARSZAWA

ŚWIAT
PRZESTĘPCÓW

Mistrzowie „raka”

Mowa, rzecz prosta, o kasiarzach, tej osobliwej arystokracji świata przestępców. Zorganizowani w imponujące dobrze zakompirowanych organizacjach, „fachowcy” często naprawdę bardzo zręczni, zadzierają nosa i z politowaniem patrzą na moloch „dolinarzy”, „pięciarzy”, „polekarzy” i innych pomniejszych rybek złośliwych, operujących przestępstwami metodami i dla mizernych łupów narazających niemal codziennie swą wolność o sobiści.

Kasjar, to lew, który rzadko wychodzi na polowanie — lecz tam, gdzie padł cios jego ciężkiej łapy, ściąga lwi kasek staje się jego udziałem. Doskonale metody swej „roboty” w miarę ulepszenia systemów kas pancernych, kasjar jest jednym z najmniejbezpieczniejszych przestępców, postrachem wszystkich ludzi zamożnych i nieładą twardego orzechem do zgryzienia dla naszych dzielnych funkcjonariuszów policji. Warto też bliżej się z nim zapoznać, aby leń łatwiej zabezpieczyć swe mienie przed jego atakami.

Kasy pancerne, ów przedmiot tych ataków, są dwóch rodzajów — tak zwane „ogniotrwałe” i „stalowo-betonowe”. Kasa ogniotrwała nie przedstawia zazwyczaj wielkiej trudności dla istniejącego fachowego włamywacza, ponieważ jej pancerny, o grubości najwyżej 2 mm, daje się krajać podobnie jak pudełko od sardynek. Kasy stalowo-betonowe, które najczęściej znajdują się w skarbcach bankowych, nastrożają więcej przeszkód kasiarzowi, który musi „pracować” w pocie czoła, i to przy zastosowaniu najnowszych zdobyczy technicznych.

Kilka miesięcy temu dobrana banda kasiarzy zabrala się do betonowej kasy pancerniej w Galerji Luxemburga w Warszawie. Po wielogodzinnych próbach bez powodzenia zniechęceni kasiarze musieli zabrać na odwrót, przeklinając „inteligenta”, który ich namówił do kraja kasy systemu „Fortis”. Beton, to nie pudełko od sardynek!

Dlatego też, kasiarze dzielą się na „klawiszników”, to jest operujących kasy ogniotrwałe (inaczej: „kasiarze na rak”), oraz na kasiarzy „na

Klasyczny sposób rozpruwania kas pancernych tak zwanych „rakiem”.

ogień”, którzy robią zamachy na kasy stalowo-betonowe.

Wyrażenie „na rak” oznacza sposób włamania do kasy przy pomocy najpopularniejszego wśród kasiarzy narzędzia, zwanego rakiem. Podobnie, jak rak toczy organizm chorego, „rak” kasiarza łazi po kasek pancerny. Praca kasiarza „na ogień”, jak sama nazwa wskazuje, wymaga użycia przyrządu topiącego metal pancerny, który nie podaje się działaniu ordynarnego „raka”. W tym wypadku stosują kasiarze palniki tlenowo-acetylenowe, które spalają blachy pancerne jak papier.

Mistrzowie kunsztu kasiarskiego tworzą jakby swoje całe odrębne społeczeństwo, które podobnie jak każde inne, dzieli się na kapitalistów, inteligencję pracującą i zwykłych rzemieślników. Organizacja ta jest zasadniczym warunkiem istnienia tego świata przestępców, gdyż włamanie się do kasy, wymaga nakładu kapitału na kosztą opracowania planu działania, oraz samego wykonania.

Kasjar — inteligent, upatrzywszy jakiś obiekt do włamania, opracowuje dokładny plan „roboty”, oraz smorząca kosztorys wydatków przedwstępnych. Z temi szczegółami udaje się do „finansisty”, który rekrutuje się z dawnych włamywaczy. „Finansista” tacy dorobiwszy się nie raz na swoim poprzedzającym majątku (niektórzy mają po parę kamieni), nie biera czynnego udziału w przestępstwie, ograniczając się do subsydiowania wyprawy kasiarskiej i ciągnąc z tego pokątne dochody.

„Finansista”, po drobniogłównym zbadaniu planu włamania i jego aprobacie, ustala swój udział w zyskach, poczem asygnuje pewną sumę na koszty przygotowania.

Wykosztuje też sumy zalety od trudności, nastrożających się przy dokonywaniu „roboty”, oraz czasu, potrzebnego na odpowiednie przygotowanie terenu.

Organizator włamania, ów kasiarz-inteligent, doбира sobie do pomocy dwóch, najwyżej trzech pomocników, kasiarzy — rzemieślników i przystępują do dzieła, które, nie raz trudne i przewlekłe, polega na: 1) dokładnym zbadaniu planu mieszkania lub biura, w którym stoi kasa; 2) na poznanu ilości mieszkańców czy urzędników, oraz ich obyczajów; 3) na upatrzeniu momentów najodpowiedniejszych do włamania; 4) na wybadaniu, kiedy więk-

sze sumy pieniężne są w kasie przechowywane, oraz 5) zakupieniu lub wypożyczeniu potrzebnych narzędzi.

Niezbędnych wiadomości kasiarzowi — wywiadowcy — dostarcza zwykle ktoś z mieszkańców lub pracowników. Jeżeli kasiarz planuje zoperowanie kasy w prywatnym mieszkaniu, nawiązuje znajomość ze służką. Biorąc ją „na miłość”, zaczyna uchodzić za jej narzeczoną, którego odwiedzin w kuchni są nie raz tolerowane przez nieopatrzoną panią domu, niewidzącą w tem nic zdrożnego. „Narzeczony” postępuje z największą ostrożnością i opłatuje swoją oliarę coraz ciśniej, wydobywając z niej wszystkie informacje. Nałwa służka jest bezwiednym narzędziem w ręku wyrafinowanego złooczyńcy, który zdążył już, podczas nieobecności właścicieli mieszkania, oprowadzany z dumą przez służkę, obejrzeć wszystkie pokoje, zabrać dokładnie system kasy, zamki u drzwi, nie raz nawet naoliwić skrzypiące zawiasy, która deska w podłodze głośniejszy skrzypi.

Tego rodzaju „wywiad kasiarski” prowadzony z największą ostrożnością, ciągnie się nie raz bardzo długo. Naprzykład w ostatnim włamaniu w Warszawie, przy ulicy Smolnej, dokonano pod kierownictwem „Hipka — Warjaty”, „wywiad” ten trwał blisko półtora roku.

Po „wywiadowcy” przychodzi kolej na „finansystę”, który wykłada pieniądze na wydatki, związane z okresem przygotowawczym. Zdarza się, że służka jest zgóry w zwinie z włamywaczem i nawet w tym celu przyjmuje służbę u przyszłych ofiar swych współników. Wtedy „wywiad terenu” jest krótki i włamanie nie wymaga wielkich wydatków. Wypadki takie jednak są bardzo rzadkie.

Po zbadaniu mieszkania, kasiarz wykrekuje odpowiedniego momentu i przy pomocy swych towarzyszy włamuje kasę, przyczem nie lubi pracować „na mokro”, to znaczy nie ma w planie dokonania morderstwa. Broni używa jednak, jeśli jest przylapany na gorącym uczynku i o ile widzi, że zdoła zbiedz. Wypadek zamordowania służącej na ulicy Smolnej jest ściśle związany z osobą „Hipka — Warjaty”, który nie był kasiarzem zawodowym, lecz bandytą, mającym inne krwawe czyny na sumieniu.

Sama operacja włamania przedstawia się w sposób następujący: O ile kasa jest starego sy-

Kasa starego systemu, którą doświadczeni „kasiarze” z łatwością w przeciągu kilkunastu minut rozpruili „rakiem”, ograniczając się do wycięcia zamka.

Jedna z grubszych ryb kasiarskich, Mieczysław Dobiecki, wraz z rozprutą przez siebie kasą pancerną i kompletem narzędzi kasiarskich.

Zwyczajna kasa betonowa systemu „Fortis”, na której ostatnio stępił swe raki „asy” kasiarski, próbując napróżno otworzyć ją w miesiącach, oznaczonych strzałkami.

stemu, kaszciarz operuje ją od przodu, wyciąga ją z ręki. Nowe kasy mają tak skomplikowany system zamkowy, że kaszciarz, aby dostać się do niej wewnątrz, musi wykrajac jej tylną lub boczną ścianę. Po zrobieniu w ścianie otworu świadem, zakłada ręk i krąże zewnętrzne opancerzenie, poczem powtarza tę samą operację z pancernem wewnętrzny, znacznie słabszy. „Pracuje” zazwyczaj w rękawiczkach skórzonych lub nicianych, żeby nie zostawić odcisków palców i z reguły zabiera ze sobą swoje drogie narzędzia, o ile nie jest przez kogoś osłuszony.

Kaszciarz nigdy nie operuje w lokalu z jednym wejściem, posiadawca w razie powrotu lokatorów miałby odwrót ucieczki.

Przy włamaniu do banków lub biur, wywiad kasiarski ma do wykorzystania jeszcze większe przeszkody. Dostęp do lokalu jest utrudniony przez wozy i sam rozkład biur. Wszystkie też większe włamania do banków są zazwyczaj dokonywane w porozumieniu z jakimś urzędnikiem lub kimś ze służby. Zdarza się też, że kaszciarz podstawi swojego człowieka na pracownika w biurze, czy banku. Przy niedawnym włamaniu do kasy jednego z biur ekspedycyjno - transportowych w Warszawie, współnik kaszciarza, zajęty w tem biurze, wypatrzył, że zamek przy opancerzonych drzwiach wejściowych jest trudny do wyłamania, natomiast klucze od nich zabiera ze sobą woźny, kładąc je do zewnętrznej kieszeni marynarki. Po zbadaniu tego szczegółu, pewnego wieczoru napałdo na woźnego wracającego do domu trzech „piłanych” osobników, którzy zaczęli go serdecznie ścisnąć i całować, przyczem jeden z nich wyjął z kieszeni klucze właściwe, kładąc na ich miejsce inne. Woźny, pozbawiony się natrętów, pomału się po kieszeni, stwierdził obecność kluczy i spokojnie poszedł do domu — podczas gdy włamywacze nie tracąc czasu udali się do biura i wyłamał kasę.

O cierpliwości i uporze kaszciarzy świadczy fakt, że włamanie do Państwowych Zakładów Graficznych było przygotowywane przez nich przez kilka lat, a na samą pracę w podkopie stracił ich wiele tygodni czasu.

„Finansista” kaszciarz czerpie dochody również ze składania kaucji siedmiu śledczemu za wyłączenie na wolność przetrzymanego kolegi. Operacja ta odbywa się w sposób następujący: Jeżeli sędzia wymaga jako kaucji op. 1.000 złotych, to 300 lub 400 wplata współnik lub „przysiołotka” aresztowanego, różnicę zaś pokrywa „finansista”, wnosząc całą sumę na własne imię, poczem po zastrzeżeniu przestępcy, odbiera kaucję w całości.

Walka z kaszciarzami jest ogromnie trudna, gdyż jakkolwiek kaszciarze operują według pewnego ustalonego szablonu, występują na widownię w dekadniej dopiero chwili, całemi miesiącami kryją się w nroku, a wywołanie naprędz tylko pionki, mniej znane przez policję.

Polscy kaszciarze, to franty, kute na wszystkie cztery nogi, to „świdrzy” i jedzące na gościnne występy nie tylko z jednego polskiego miasta do drugiego, lecz i do stolic zagranicznych. To też tembardziej podziwiać należy rezultaty ciężkiej pracy naszych funkcjonariuszy policyjnych, którzy rekorderow procent tych łicze niesamowitych „chirurgów” pakują „do paki”.

Miejmy też nadzieję, że i artykuł niniejszy napisany na podstawie autentycznych dokumentów, zaniejszy nieco dotychczasowym szanse nieublażonych wrogów stali i betonu. Własciele kas pancernych dzięki nim zostali ostrzeżeni przed tem, co im grozi. A jak mówi znane prysłowisko francuskie: „człowiek ostrzeżony liczy się za dwóch ludzi”...

Tric — Trac.

Demonstracja zastosowania palnika acetylenowo-tlenowego do przepalania płyt stalowych.

W pogoni za wrażeniami

Wywiad z M. Dekobrá — pisarzem - globiotrerem.

— Gdzieżby indziej, jak nie w pociągu, można spisać wywiad z głośnym pisarzem Maurycym Dekobrá — opowiada nam ruchliwy feljetonista J. Pal, który skorzystał ze sposobności wspólnej podróży z autorem „Madonny Sleepin’g”, by obzerznie z nim pomówić o przeróżnych sprawach i naturalnie — kobietach.

— Najmilszą kobietą na świecie jest Amerykanka — oświadcza bez namysłu Dekobrá. — Posiada ona nitylko wdzięk zewnętrzny, zdoby drogą świetnie stosowaną metody kultury fizycznej, ale również wieł pewności siebie, prostoty, a zarazem i... pieprzku. Wszystkie te elementy składają się na wspaniały cocktail, który lubię pasjami. Po Amerykankach idą, zdaniem mojem, Polki, Rosjanki i Węgierki. Jest w tych kobietach coś tak nieuchwytnego, tajemniczego — a to się również wielce powinno cenić.

— Czy długo przebywał pan w Ameryce i jakie wspomnienia najmilej pana wiążą z tym krajem?

— Najmilsze moje chwile — odpowiada z uśmiechem Dekobrá — przyniósł mi zawód dziennikarski. O, bo chociaż tam nie łatwo zostać dziennikarzem, a zwłaszcza w dziedzinie reportery, przez którą każdemu musi przejść to jednak tylko w Ameryce człowiek zdaje sobie sprawę ze swych zdolności. Oto pamiętam na przykład, jak w Bostonie poleci mi „naczelny”, żebyhm za wszelką cenę otrzymał wywiad u pewnego miliardera, Rockefellera, który powszechnie był znany ze swej niewiarydliwej da reporterów. Zyczenie „naczelnego” przypominało mi ów obyczaj turecki, kiedy jako znak nielaski otrzymuje się od dostojnika jedwabny sznur, żeby się na nim powiesić. Cóż miałem począć? Udałem się do pobliskiej kawiarni, gdzie spisałem prawny i literacki swój testament, poczem wypilim trzy szklanki wody i, biedna ofiara zawodu, udałem się do swej ofiary. Nieśmiało wszedłem do pokoju. — „Czego tam?” — usłyszałem głos. Udaję jednak, że mnie nic nie speszilo, zacząłem recytować jednym tchem: „Szanowny panie, nam zaszczyt się przedstawić, jestem wyłannikiem miasta Bordeaux i przybywam celem otrzymania od szanowanego pana pozwolenia na nazwanie jednej z ulic naszego miasta jego nazwiskiem; cała deputacja jest tu za mną w hotelu i natychmiast udam się po tych panów, przedtem jednak pozwól pan, że go zapytam o parę dat z jego życia, żebyhm mógł następnie poinformować moich kolegów. — Please, fir — oświadczył mi ulgodzony miliardier — i szczegółowo opowiedział mi swoją biografję. Podziękowałem i udałem się do hallu, do pozostałych członków delegacji — lecz nikogo oczywiście nie zastałem. Widocznie pojechali z powrotem do Bordeaux! Ameryka jest jedynym krajem w swoim rodzaju — zauważa wesoło Dekobrá — krajem nieoczekiwanych kontrastów, nieprawdopodobnych niespodzianek — krajem jakby stworzonym dla mnie.

Inicjatorem mojej kariery reporterskiej — ciągnie dalej po chwili — był pewien starszy kolega, otrząskany ze wszystkimi tajemnikami reporterki, mistrz w całym tego słowa znaczeniu. Człowiek ten nie zna żadnych przeszkód i z pewnością odważyłby się zwrócić o wywiad do samego Boga — o ile by niebiosy były połączone jakowymiś radem.

— Dziećmi jesteście w Europie — mówił nieraz do mnie w przystępie szczerości. — Bo ktoś może się puszczac na wywiad zapisując słowo w słowo odpowiedzi ofiary! W ten sposób można tylko się narażać na poważne niebezpieczeństwo, że nazajutrz po ukazaniu się artykułu, zażądają od dziennika odwołania, podnosząc się

krzyki i protesty. Nigdy nie należy doślownie powtarzać słów „znakomitego męża”. Naodwrt — należy powtórzyć słowa, któreby powiedział... gdyby był mądrzejszym. A wtedy, kiedy przeczyta wywiad niechybnie stwierdzi, że doskonale uchwycono jego myśl. Najlepsze moje wywiady są te, które pisałem przed zobaczeniem swojej ofiary, albo i potem, kiedy mi odmówiono rozmowy. Inną rzeczą, może najtrudniejszą, jest dotarcie do nieprzystępnych osobistości.

Karykatura Dekobry.

Mówiąc to, dał mi przykład jak należało postępować i „stante pede” zatelefonował do pewnego dostojnika, na którego polowałem od kilku dni: „Halo — zaczął rozmowę, nasłuchując francuski akcent. — Czy to pan X?... Moje uszanowanie... Tu Ambasador Francji... Dziekuje za pamięć... Chciałbym pana polecić panu Maurycy Dekobrá... To jest jedyny poeta francuski, który pisze wierszami o 14-u stopach. Pragnąłby pana zobaczyć, aby móc mu powtórzyć pozdrowienia od Prezydenta Francuskiego, pana Poincarégo, który czuje dla pana wielę sympatii... Czy będzie pan łaskaw przyjąć go jeszcze dzisiaj?... Po południu... o czwartej?... Serdecznie dziękuję panu, zaraz polecę mu to zakomunikować...”

— Kimby pan chciał być, gdyby przypadkiem nie był pan Dekobrá? — zapyta J. Pal.

— Nie uwierzy pan — Charlie Chaplinem — odpowiada Dekobrá — bo to największy humorysta na świecie. Albo nie, może Cooganem... bo byłbym o parę lat młodszym.

I niechęć pan sobie wyobrazi, że są przecież ludzie, co biorą mnie na serio, nagabując o rady życiowe. Codziennie otrzymuję po kilkanaście listów ze wszystkich stron świata, adresowanych — oczywista — przez miłe kobiety.

— No dobrze, ale nie wyobrażam sobie, żeby pan mógł odpisywać na wszystkie listy? — przerywa J. Pal ze zdziwieniem.

— Na każdy najmniejszy liścik. A wie pan dlaczego — bo jestem egoistą i... lubię zbierać marki pocztowe.

Marki pocztowe, psychoanaliza i sława. Skomplikowany człowiek, ten kochany Dekobrá, skomplikowany, jak międzynarodowy rozkład jazdy, którym się codziennie posługuję, by z pociągu, na pociąg mogę swobodnie się przesiadać — wciąż dalej i dalej w pogoni za nowymi wrażeniami.

Tajemnica „Witaminki”

czyli

Jak i czym zdobywa się serce kobiety

„Te cztery rzeczy są ukryte przedemną: droga orla w powietrzu, droga węża na skale, droga okrętu na morzu — i droga mężczyzny z kobietą” — melancholizuje król Salomon w swych „Przypowieściach”. I, aczkolwiek uprzednio w nieśmiertelnych „Pieśniach nad pieśniami” rozpytywał się z zachwyty i lubości słodkiej nadwziękami cudnej Sulamitki, teraz, w wieku już sędziwym, pożywając gorzkie owoce długoletnich i nader licznych doświadczeń miłosnych, ma-luje nam taki obraz oślepionego przez miłość mężczyzny:

„Wór pieniedzy wziął ze sobą... I nakłoniła go wielą słów swoich, a łagodnością warg swoich zniewoliła go. I poszedł za nią, jako wół, którego na rzeź wiodą, a jako głupi polazi w pęta, którym bywa karany. I przebiła strzałą wątrobę jego”...

Ostrzegła więc przed niewiastą wszechecną, przez którą człowiek „zubożeje aż do kęsa chleba”, przed niewiastą swarliwą, która jest „jako ustawiczne kapanie przez dach” i przed niewiastą piękną, lecz głupią, która jest „jako kolce złote w pysku u świni”... Podobnie nauczają święte księgi indyjskie: „Niezbadań, jako droga ryby w wodzie, jest istota kobiet, rozbójniczek wielce przebiegłych, w których prawdy doszukać się trudno, albowiem dla nich prawda jest kłamstwem, a kłamstwo prawdą”... Lecz wszystkie te macre rady i przestrogi mędrców są, mówiąc ich stylem „jako miedź brzęcząca i jako cymbał grzmiąca” wobec tajemniczego uroku miłości, któremu mężczyzna podlega i podlegać będzie, dopóki ziemia nie przestanie obracać się dookoła swej osi.

Odlóżmy więc spełniałe księgi mizantropów miłości i chodźmy lepiej do Teatru Małego, który właśnie wystawił najświetszą komedję Kiedrzyńskiego. „Miłość bez grosza” — tak ponętnie brzmi tytuł tej komedji. A bohaterką jej jest śliczna pani „Witaminka”, w której kocha się całe jej męskie otoczenie, z mężem legalnym na czele. Cztery mężczyźni ubiegają się jednocześnie o jej względy — lecz ten, który w ostatniej scenie zostaje sam na placu boju, odnosi tylko pyrrusowe zwycięstwo.

Bo „Witaminka”, choć przy nim pozostaje, nie kocha go — tak, jak nie kochała prawdziwie żadnego z trzech jego rywaliów.

Jakże to stać się mogło? „Witaminka” nie jest przecież z kamienia, niczem też nie przypomina „czystych dziewic” Słowackiego, dla których pocałunek był ślubem. Przysięgła z nim

Atlantic - Photo - Co.

Atby mieć powodzenie u kobiet, warta był pięknym i młodym, jak np. laureat ostatniego czeskiego konkursu piękności dla mężczyzn, niejaki Petkau.

Phot. Metro - Goldwyn - Meyer.

„Oha! kobietom obojętność — a do nóg ci upadną”... Oto mądrość starych wyg, oświatałych i wyślizganych w bojach miłosnych, George K. Arthur, amerykański artysta filmowy, stosuje tę zasadę — jak to widzimy — z ogromnym powodzeniem...

plomiennych wielbicieli posiada pewne zalety: jeden kocha ją aż do poniżenia swej własnej godności — inny jest młody, przystojny i utalentowany — trzeci jest bogaty i utytułowany. A jednak — mimo najróżnorodniejsze argumenty, zabiegi, intrygi i pokusy — żaden z nich nie może się poszczycić tem, iż zdobył jej serce.

Dlaczego? Bo żaden z nich nie ma w sobie nic z idealnego kochanka.

Arcy-kochankiem był Don Juan. Lecz nie dlatego, że zdobył tysiąc kobiet. Pierwszy lepszy bankier to potrafi. Lecz dlatego, że umiał obudzić w tysiącu kobiet — serce. Bo, jak twierdzi Bourget: „Jesteś prawdziwie kochankiem tylko wtedy, gdy kobieta kocha cie, lub gdy cie kochała”.

Lecz jakim warunkom odpowiadać musi ów „kochanek idealny”? Czy istnieje jakaś uniwersalna recepta, jakaś nitka Ariadny w tym labiryncie miłosnym?

Wyżej cytowany Bourget w swej interesującej „Fizjologii miłości współczesnej” po daje następującą pouczającą tabelkę, w której oblicza szanse kochanków, zależnie od ich zawodów.

Kochankowie:

Sądownicy — 5 na 100; Lekarze — 10 na 100; Nauczyciele — 25 na 100; Profesorowie — 5 na 100; Oficerowie — do kapitału włącznie — 95 na 100; Wyższe szczele — 5 na 100; Malarze — 80 na 100; Rzeźbiarze — 50 na 100; Murzy — 25 na

100; Architekci — 50 na 100; Aktorzy dramat. — 20 na 100; Tenorzy — 60 na 100; Aktorzy komedii — 99 na 100; Subjekci handlowi — 95 na 100; Przedsiębiorcy handlowi — 5 na 100; Dziennikarze — 50 na 100; Powieściopisarze — 15 na 100; Poeci — 30 na 100; Agenci giełdowi — 2 na 100; Bankierzy — 2 na 100; Głowy państwa (królowie, prezydenci, ministrowie)... — 1 na 10.000.

Jak widzimy, mimo powszechnych białdań na zmaterjalizowanie epoki współczesnej, największe szanse zostania „idealnym kochankiem” mają przedstawiciele sfer niezamożnych.

A teraz — sprawa wieku mężczyzny. Nie odgrywa ona tak wielkiej roli, jakby się to na pierwszy rzut oka zdawało. Prawdziwy kochanek zawsze jest kochany. Wtedy, gdy ma lat piętnaście i jest słizny, jak Cherubin z komedii Beaumarchais. Gdy ma lat dwadzieścia, czterdzieści — a nawet i sześćdziesiąt, jak słynni arcy-kochankowie, Lauzun i Richelieu. Może być nawet ułomny, jak lord Byron — może być brzydki i niechlujny — jak Balzac. Wystarczy, że jest Kochankiem.

„Kobieta jest niczem sama przez się — jest tem, czem się wydaje mężczyźnie”. Te zgrzytliwe słowa Chamforta z równą słuszością można zastosować do mężczyzny.

Każda kobieta już w latach najmłodszych wytwarza sobie pewien ideał mężczyzny. Przez całe życie jest temu idealowi wierna — choćby nawet w gonitwie za nim miała popelić jedną omyłkę po drugiej...

Tak — ale jak odkryć tajemnicę „Witaminki”? Jak zdobyć jej serce?

Phot. „Paramount Pictures”.
Aby się podobać kobietom, trzeba być pięknie i modnie ubranym — jak np. znany artysta filmowy, Adolphe Menjou, posiadający kilkadziesiąt garniturów i tyleż par obuwia.

Kochać — i nie troszczyć się o resztę. Bo *móc kochać* daje większe szczęście, niż być *kochanym*. Ale kochać tak pięknie, jak to rozumiał wielki „Pustelnik z Jasnej Polany”:

„Miłość jest niegodna swej nazwy, jeśli nie jest samopoświęceniem. Gdy człowiek poświęca dla drugiego człowieka swój czas, swe siły, swe życie — wtedy dopiero nazywamy to miłością jedyną, która może tworzyć dobro — nagrodę miłości. Istnienie świata opiera się na tem, że serca ludzkie są zdolne do takiej miłości...”

Fakt, że tak myślał człowiek, przez całe swoje życie przez swą żonę niezrozumiany, podnosi jeszcze wagę tych pięknych słów.

Sekret szczęścia idealnego, do którego dąży każdy mężczyzna, pragnący zdobyć serce kobiety, jest bardzo prosty. Zapominając o szczęściu własnem, należy troszczyć się wyłącznie o szczęście istoty ukochanej. Zdarzyć się przecież może, że przedmiot naszej miłości odpowie nam tem samem — a wtedy na szarej mierzwie życia powszedniego rozkwitnie najcudowniejszy i najwonnejszy kwiat pałacy, o którym od wieków śnią wszyscy kochankowie i który opiekują poeci...

I gdyby nawet zdarzyć się miało, że nic wzamian naszej wielkiej miłości nie otrzymamy to i tak wygramy — bo bogatszy jest ten, który daje, od tego, który bierze...
J. P.

Phot. „Paramount Pictures”.

Ślawa również toruje drogę do serc kobiecych — przykładem znany artysta filmowy Charles Rogers, tonący pod stosami listów miłosnych. Lecz wszystko to jest niczem wobec argumentu zła — dlatego też niefedem mężczyzna, jak ów pan z tej fot. po str. prawej, nie traci ani chwili czasu nadaremnie, zatlutując swe interesy finansowe nawet podczas operacji mycia głowy... (Fot. Ufa)

T. E. Lawrence
b. pułk. armji angielskiej

Bunt Arabów

STRESZCZENIE POPRZEDNICH ROZDZIAŁÓW

Pułkownik armji angielskiej T. E. Lawrence uduje się w r. 1916 do Masej Azzil, celem stworzenia na tyłach armji tureckiej dywersji zbrojnej ze strony plemion arabskich. W poszukiwaniu przywódcy tego ruchu, któryby zdołał pościć aulczytów „Prooka” uduje się do obozu słynnego wodza Fajala. Pułk. Lawrence zapoznaje się z Fajalem, baid stouckim, któryby mu dał możność rozwinięcia akcji dywersyjnej i spauje szczegóły życia obywatelskiego plemienia. W dalszym ciągu opowiadania Czytelnik zapoznaje się z wodzami arabskimi, którzy chętnie uznają aulczytów Fajala, jednego w ich oczach człowieka, któryby mógł prowadzić zwycięską wojnę o odwołanie kraju. Działacz jest głównym celem kampanji, której plan zaczyna powoli realizować się w głowie Lawrence'a, który przekonany jest o tem, że kwesta angielska udzieli poważniejszej pomocy. W obozie Lawrence przedziwił się z wodzami plemiennymi żyłymi, spójniąc ich na przyjaciół i uczuć. Wreszcie z Audą i Nazim wyrusze celem zdobycia Akady.

Zaczęliśmy ostrzeliwać systematycznie ich stanowiska kolo zbrocy i pod skalami przy wodzie, w nadziei, że dadzą się sprowokować i uderzą na nas z dołu. Tymczasem Zaal odjechał z kawalerją i poprzecinał na równinie druty telegraficzne i telefoniczne, idące do Maanu.

Trwało to cały dzień. Było straszliwie gorąco, gorzej niż kiedykolwiek przedtem za mojego pobytu w Arabji.

Karabiny tak się rozgrzały od słońca i ciągle strzelania, że parzyły nam ręce. Musieliśmy liczyć się teraz z ruchami i każdym poszczególnym strzałem, zadając sobie wiele trudu, żeby nie pudłować. Skaly, na których kładliśmy się, przy celowaniu, były tak rozpalone, że poparzyliśmy sobie o nie piersi i ramiona. Z tych ostatnich skóra schodziła całemi płatami. Ostre, dojmujące ból wywoływały gwałtowne pragnienie, ale nawet o wodę było trudno. Nie mogliśmy wysłać po nią do Batry tyłu ludzi, ilu było potrzeba, żeby móc wszystkich napoić przywiezioną przez nich wodą, a jeżeli nie można było napoić wszystkich, to już lepiej było, żeby nikt nie pił.

Zaraz po południu doznałem porażenia słońca, lub przynajmniej tak mi się zdawało, gdyż ogarnęło mnie śmiertelne zmęczenie, a z niem zobojętnienie dla wyników naszej akcji. Wpelniałem tedy w zagłębienie, z którego sączyło się trochę gęstej, błotnistej wody i zrobivszy filtr z rękawa, zacząłem wyssać przezeń wilgoć brudnego mułu. Przyłczył się to mnie Nazir, dysząc jak zgonione zwierzę, znekany, z popękaniem, krwawiącymi rozchyłonymi wargami. Ukazał się i stary Auda. Szedł potężnymi krokami, z chropowatą twarzą, drgającą wzburzeniem i nabiegłymi krwią, wyszczemionymi na wierzchołkach oczyma.

Ujrzawszy nas, rozciągniętych dla ochłody pod skalą, zarechotał złośliwym śmiechem i zakrakał do mnie chrapliwie:

— Ano, jakże tam? W howejatami? Dużo gadania, a mało czynów?

— Na Boga, prawda — odciełem się ostro, zły na wszystkich i na siebie samego — dużo strzelają, a rzadko trafiają.

Auda drzeźnił i prawie błądził we wskiełości, zdziły z głowy zawał i cisnął go obok mnie na ziemię, poczem pogwał jak oszalały w górę zboczy, zwolując ludzi strasznym zerwanym, chrypiącym głosem.

Zlecieli się doń i po chwili zbiegli nadół. Zdjęty obawa, że stanie się coś złego, z trudem dowlokłem się do miejsca, gdzie stary wódz stał samotnie na szczycie wzgórza, wypatrząc płomienym wzrokiem nieprzyjaciół. Nic mi wskazywało nie chciał powiedzieć, kazał tylko wsiąść na wielbłąda, jeżeli chce zobaczyć starego człowieka

ka przy robocie. Nazir zawołał również o swojego wielbłąda i znaleźliśmy się w sioddach.

Arabowie przeszli przed nami i zstąpili w małe zagłębienie, przechodzące stopniowo w niski grzbiet górski. Wiedzieliśmy, że leżące w głębi wzgórza zniżało się łagodnie ku głównej dolinie Aba el Lissa, trochę poniżej źródła. Wszyscy nasi jeźdźcy zgromadzili się tutaj w liczbie czterystu, w zwartej masie poza polem widzenia nieprzyjaciela. Podjechalismy do czołowego szeregu i zapytali Szimta, co to wszystko ma znaczyć i gdzie się podziela kawalerja.

Wskazał ponad przełęcz, dzielącą nas od drugiej doliny i odpowiedział:

— Tam — razem z Audą.

Modlitwa starego araba

Jednocześnie z poza góry wybuchły nagłe ogłuszające wrzaski i huk wyrzwałog. Pogłnawszy ze wskiełym impetem nasze wielbłądy na samą krawędź przełczy, ujrzelismy pięćdziesięciu kawalerzystów, pedzących w szalonym tempie po ostatnim zboczu ku głównej dolinie i strzelających z siodd. W naszych oczach dawało, czy trzej zwalili się na ziemię, reszta wszakże gnała naprzód z błyskawiczną szybkością. Kawalerja turecka, zbity w kupę pod skalą, gotowa do rozprzeczliwej próby przedarcia się o zmierzchu do Maanu, zaczęła się zalamywać i w końcu pierzchała w rozsypany, pod parciem szarzy Audy.

Nazir wrzasnął na mnie zakrawionemi ustami: Zamną! i we wskiełym rozpędzie, przebiegłszy przez szczyt wzgórza, rumeliśmy w dół zbocza na czoło uciekającego nieprzyjaciela. Pochyliło nie była za stroma dła galopu wielbłądów, dostatecznie jednak stopnia, żeby ten galop uczynić straszliwą, śmiertelną, niepowstrzymaną lawiną. Pomimo to Arabowie byli w możności rozwinąć się szeroka linja na prawo i lewo i ostrzeliwać bezładną masę Turków. Ci ostatni zbyt byli przerażeni i zaabsorbowani groźnym atakiem Audy na swoje tyły, żeby zauważyć, że po zachodnim zboczu szły drugą lawiną. Uderzyliśmy przeto zupełnie niespodzianie na ich lewe skrzydło. Szarża wielbłądziej jazdy pedzającej z szybkością blisko trzydziestu mil na godzinę, była rzeczywiście nieoparta.

Howeitatowie byli strasznie rozżarci, gdyż rzec ich kłobit, dokonana poprzedniej dnia, objawiła im nagłe nową, okropną stronę wojny, tak, że wzięliśmy tylko sto sześćdziesięciu jeńców, wielu z posród nich rannych, trzystu zaś zabitych i konających zasłało szeroko dła otwartych dolin.

Garstka Turków ratowała się ucieczką, artylerzyści ze swemi zaprzęgami, trochę kawalerji, oficerowie i przewodnicy z pokolenia Dzi. Dzi. Mohamed el Dheilal gonili ich na przestrzeni trzech mil, aż do Mregi, oburcając jednocześnie obelgami, żeby go dobrze poznali i na przyszłość nie wchodziłi mu w drogę. Spór rodowy między Audą i jego kuzynami nigdy nie dotyczył Mohammeda, człowieka przebiegłego politykującego, który okazywał przyjaźń wszystkim ludziom swego plemienia, nawet, kiedy był odosobniony. Pomiędzy uciekinierami znajdował się Dhaif-Allah, ten sam, który nam wysłuchiwał tak znaczną przysługę z Królewską Studnią w Dzeferze.

Auda wszedł pieszo pod górę, koryszając się na nogach. Oczy jego szkily się ujojeniem bitwy, a z ust spływały się belkotiwe, szybkie, niepowiązane ze sobą słowa.

— Robić, robić, gdzie są słowa, robić, kule, Abu Tayi...

Pokazywał strzaskaną skła polowe, przedziurawione ostrza pistoletu i skórną pochwę od miecza, pociętą na paski. Dano do niego salwę, od której padła jego kłacz, ale z sześciu kul, jakie przeszły ubranie, nie zadrasnęła go ani jedna.

Opowiedział mi później w wielkiem zafaniu, że przed trzynastu laty kupił Korea — amulet za sto dwadzieścia funtów i od tego czasu nie był ani razu ranny. W samej rzeczy śmierć pierzchała na widok jego twarzy, zabijając takżo zliwie jego braci, synów i przyjaciół. Książka (c. d. na str. 16-cj)

Z wystawy lalek

Lalki dzisiaj... Jakże niepodobne do tych straszliwych odlewów porcelanowych, któremi jako małe dziewczynki bawiłyśmy się przed wojną! Śmiesz nas dziś „standaryzacja” tych staromodnych główek bez wyrazu, bawić cielecy zachwyty szklanych, wylustowanych oczu — i, jakby odmłodzone, zarzucamy sobie na kolana współczesnego stylowego arlekina, ciepłym spojrzeniem darzymy

„Janosik”

„Apasze”, lalki, artystycznie wykonane przez Polkę, p. E. Hochsingerową, uzyskały na wielkim konkursie lalek w Berlinie drugą nagrodę przy bardzo silnej konkurencji.

parę groteskowych kochanków, tańczących się do siebie w zacisznym kąciu chaise - longue'a i dajemy żarliwego pszyka w nos staremu szlachcicowi lub krepemu bull-dogowi, kiwającemu się na konsolce...

I nawet nie domyślamy się tego, że to wileńskiej suteryny lub na dusznym poddażu tego samego domu jakaś mała nędzarka tuli do piersi jakis stwor pokracczy, użyty z gałganików — i nazywa go swą „ulubioną lalczką...”

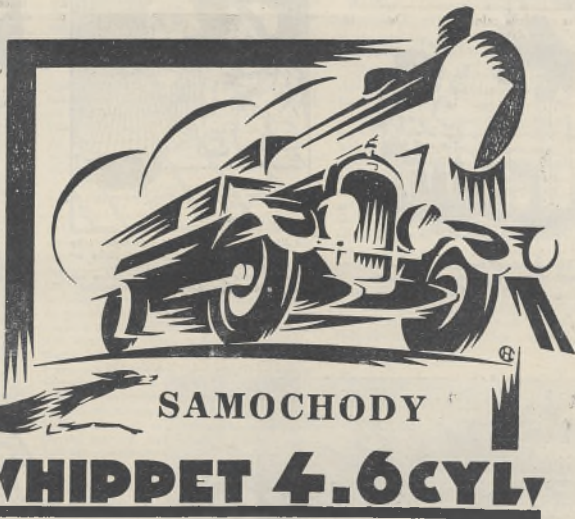
M a r y.

„Szlachcic i żyd”.

TANIE
EKONOMICZNE
SZYBKIE
WYGODNE
ELASTYCZNE
ESTETYCZNE

CZĘŚCI ZAMIENNE
STAŁE NA SKŁADZIE

SAMOCCHODY

WHIPPET 4.6 CYL.

REPREZENTACJA:
SPÓŁKA Z OGR. ODP

P. BITSCHAN i S-ka

WARSZAWA
KREDYTOWA 18
tel. 6-17 i 6-13

ta wydana była w Glasgowie i kosztowała osiemnaście pensów, jednakowoż śmiertelna groza, tkwiąca w Audzie, nie pozwoliła ludziom wysłać się z jego przesądów.

Radował się dziko z wyniku walki, głównie dlatego, że mnie zawstydził i pokazał, do czego jest zdolne jego plemię.

Walki podjazdowe.

Zatoka Akaby roła się od okrętów. Ładował Fajsal, a z nim Dżafar, jego sztab i Joyce, prawdziwa nasza matka chrzestna. Nadeszły auta pancerna, przybyli Goslet, robotnicy egipscy i tysiączne zastępy wojsk. Dla naprawienia skutków szczęśliwotodniowej beczynności, zjechał generał Falkenhayn jako doradca wojskowy Turków, a wybitna jego inteligencja uczyniła ich godniejszymi nam przeciwnikami. Maan stanowił specjalny okręg, pod paszą Belijetem, dawnym naczelnym dowódcą okręgu Synai. Miał on pod sobą 6.000 piechoty, pułk kawalerji, oraz konną piechotę. Okopał się w Maanie, który zgodnie z regulami wojny manewrowej stał się nie do zdobycia. Od tego czasu wzięły udział w akcji aeroplany. Przygotowano również wielkie zapasy materiałów wybuchowych.

Przygotowania Turków dobiegły końca, było widoczne, że upatrzyli sobie za cel początkowych działań Cuwre, najwygodniejszą drogę do Akaby. Do Aba el Lissan pchnięto dwa tysiące piechoty i uciążliwie ją naleczyli. Na krańcach rozmieściła się kawalerja celem powstrzymania ewentualnego kontruderzenia Arabów od strony Wadi Musa.

Ta ich nerwowość dała nam do myślenia. Postanowiliśmy poigrać z nimi i spowodować do posunięcia się za nami włąb Wadi Musa, gdzie przeszkody naturalne były tak potężne, że broniący się tam ludzie mogliby się zachowywać tak głupio i bezzwrotnie, jakby im się tylko podobalo, a pomimo to utrzymać pozycję i odeprzeć atak.

Ludzie z sąsiedniej Delaghi zostali zyci do wywabienia nieprzyjaciela. Pełni animuszu Turcy dali się wciągnąć w pułapkę i ponieśli znaczne straty. Obwieściliśmy wieśniakom z Wadi Musa o bogatych łupach, zdobytych przez ich rywali z Delaghi. Maulud, stary „koń” bojowy, wyruszył ze swym pułkiem na mulach i rozkwaterował się wśród słynnych ruin Petry. Zachęceni Liathenowie (Klan) zaczęli, pod wodzą jednookiego szkeja Kalilia, najedzając płaskowzgórza i polować na tureckie wierzchowce i zwierzęta transportowe, oraz zabierać karabiny przypadkowym ich strażnikom. Trwało to całymi tygodniami, podczas gdy drażnienia ciągle Turcy stawali się coraz to bardziej rozżarci.

Niepokoił ich również, domagając się od generała Salmonda obiecanego, dalekodystanowego raidu powietrznego na Maan. Było to trudne zadanie. Salmond wydelegował kapłana Stenta wraz z innymi wypróbowanymi pilotami z Rabegh i Wedż i polecił im zrobić wszystko, co tylko będzie w ich mocy. Mieli oni doświadczenie przymusowego lądowania na pustyni i potrafili znaleźć drogę do miejsca nieznanego przeznaczenia, ponad płatiną nieoznaczonych na mapach gór i dolin. Stent mówił świet-

nie po arabsku. Najazd miał się ograniczyć tylko do afery powietrznej, ale jego wykonawca był pomysłodawcą i śmiały, jak ogromna większość lotników, zdolnych do najbardziej brawurowych czynów. W danym wypadku kazał lecieć bardzo nisko, by nie chybić celu. Udało mu się dobrze, gdyż doleciał do Maanu i rzucił trzydzieści dwie bomby w sam jego środek i wokół. Niczego się tam nie spodziewano i nie poczyniono żadnych przygotowań. Dwie bomby spadły na koszarzy i zabiły trzydzieści pięciu ludzi, a raniły pięćdziesięciu. Ośmiem wybuchło na dachach remiz, wyrządzając wielkie szkody w urządzeniach i materiałach. Jedna wleciała do kuchni generała i strąciła zarówno śniadanie jak i kucharza. Cztery spadły na lotnisko. Pomimo szrapneli, nasi piloci powrócili szczęśliwie wraz z maszynami na tymczasowe lotnisko do Kuntilli powyżej Akaby.

Tegoż popołudnia doprowadzili do porządku samoloty i po zapadnięciu zmierzchu ułożyli się do snu pod ich skrzydłami. O świtanu wyruszyli ponownie, tym razem we trzech, do Aba el Lissan, gdzie na widok wielkiego obowizka Stentowi śliska napłynęła do ust. Zabrał się też zaraz do dzieła. Zbombardowano stada koni, które w trwodze rozprzeczły się jak szalone po całym obozie, a nie zapomniawszy też o namiotach i przetrzebieniu Turków, którzy również rozbiegli się na wszystkie strony. Podobnie jak poprzedniego dnia, lotnicy lecieli nisko i maszyny ich trochę ucierpiały od pocisków, ale nie katastrofalnie. Na długo przed południem byli już zpowrotem w Kuntilli. (c. d. n.)

H u m o r

— Nie panie drogi! ten Ludwik XV jest zaśnuty, możecie mi pan dopasować Ludwika XVI-go?

— Nie mogę doprowadzić, do tego, żeby mi słuzące nauczyły się gotować jajka na miękko. Zawsze przetrzymajmy...
— A u mnie jeszcze gorzej, bo żadna nie służyła tak długo, żeby zdążyła ugotować...

— Czego się wierzisz, nieznosny smarkaczu? Nigdy już więcej nie wezmę ciebie do kina.
— Przepraszam, tatuś, ale nie wiedziałem, że tobie się zachciało spać...

Przejechała „ofiarą” do kierowcy: — Ostróżnie, kochany panie, bo czuje, że się panu motor zagraża...

— Czyś ty swarował, że siedzisz goły?
— Co jest? Nie mogę? Nikt do mnie nie przyjdzie.
— To poco masz kapelusz na głowie?
— Pytałeś! A gdyby ktoś jednak potrzebował przyścisnąć...

Artystka filmowa Ruth Taylor w pięknej pyjamie „broché”.

Paramount Pictures.

Pani u siebie

Są malkontenci, którzy się skarżą na monotonię mądrej sylwetki kobiecej, spotykanej na ulicy, w biurze, na posiedzeniu — słowem w życiu potoczem. Ci ludzie mało subtelni, nie chcą zrozumieć, że to, co oglądają, to jest kobieta taka, jaką chce być na zewnątrz, standaryzowana, urzędowo banalna, przystosowana do szybkiego tempa i nierycerskiego toczącego życia współczesnego.

Swe naprawdę uroczę, indywidualne oblicze ukazuje kobieta prawdziwie wytworna tylko tym, z którymi ją łączą stosunki bardziej poufale, którzy przyjmują u siebie. U siebie kobieta może zrzucić sztywne pantery ciemnej, zapiętej pod szyję sukienki. Nie potrzebuje dbać o poprawność; nie śledzą jej argusowe spojrzenia szefów, potądziwie — interesantów, krytyczkę — koleżanek. Mniejsza

o to, czy pracuje na chleb powszedni, czy też poświęca nadmiar wolnego czasu, idąc za głosem swego dobrego serca, a potroszę i prótności, sprawom społecznym — zawsze stykając się z tłumem obcych i raczej niechętnym tłumowi obłąkać masę i strój obcy taki, któryby ją jaknajmniej odróżniał od tłumu.

W domu dopiero można bezkarnie być sobą. Można się owijać w szaty z jedwabnych koronek, otulać w miękkie aksamity, bramowane futrem. Można się przebrać za perską hurę lub japońską gejszę. Autentyczne japońskie kimono lub pyjama w stylu chińskim są zarazem najmlodszy ze szlafroczków. A nawet w jednym pokoiu można, siedząc w kukli na niskiej, zarzucając poduszki otomanie, wyobrazić sobie, że kasapa jest trzcinową matą, a pokój — wędzarnia herbaciana. Abakur w kształcie chińskiej latarni i przybór do robienia tureckiej kawy, spotęgają złudzenie.

Wprawdzie wyniknie stąd pewnie pomieszenie stylów, lecz tak czy tak ściśle to do wglądu. Wolno było do niedawna, naszym przyjaćiom z Zachodu nie robić różnicy między Polską a Rosją, niechęć i nam będzie wolno, w godzinach dołce far niente, nie wdawać się w zbyt pedantyczne badania zwyczajów poszczególnych narodów Azji. Wystarczy nam tylko wschodni nastrój.

Nie wszystkie panie kreszają mają gustu wschodnie. Są takie, co lubią w domu wyglądać, jak średnio-wieczne księżniczki, w luźnych miękkich szatach, o rękawach związujących jak skrzydła. Młode sportsmenki nie lubią rozleniwiającej miękkości powłóczystych neglity i wolą pyjamy, tak doskonale uwydatniające ich urok chłopięcy. Nie musi to zaraz być konwencjonalna pyjama mekka, składająca się ze spodni i marynarki, zapinanej na guziki. Częściej do szerokiej jedwabnych spodenek nosi się rodzaj jumper'a z rękawami lub bez, a na to zarzuca się dość długi, luźny płaszcz, z bogatą tkaniną wzorzystą.

Wiele uroku w zimne dni mają pyjamy z aksamitu lub welvetu. Do marynarki z czarnego aksamitu można nosić bluzę z kremowego jedwabiu, zrobioną z wykładanym kołnierzem, zakończonym załobem lub marynarską kokardą. Miło jest w takiej pyjamie usiąść na dywanie przy kominku, lub piecyku gazowym, jego surogacie, i smażyć sobie przy ogniu smakowite tosty.

Nie wszystkie jednak kobiety mogą sobie pozwolić na zbyt wielki fantazyjny neglitz. Najlepiej jest pono takich, których strojem „u siebie” jest fartuch do gospodarkstwa i zakasane rękawy. Bo życie jest coraz droższe, a służbę coraz trudniej i aby móc utrzymać u siebie choćby względny ład i estetykę, coraz częściej przychodzi uczynić całkowitą ofiarę z siebie.

Dziwaczne wynalazki

(Serja druga).

Wynalazek kolei żelaznej stał się istnem „El Dorado” dla setek i tysięcy domorosłych wynalazców, pragnących i tu wbić swoje trzy grosze.

Pierwsze wypadki kolejowe, budząc grozę i przerażenie, otworzyły szerokie pole dla pomyślności ludzkiej. Przedewszystkiem musiano się zatroszczyć o bezpieczeństwo na skrzyżowaniach torów kolejowych z drogami kołowymi, gdzie jakikolwiek wóz chłopicki lub pierwsza lepsza „gadzinia” łatwo mogły stać się przyczyną katastrofy.

Nie odrazu wpadli wynalazcy na prosty i tak praktyczny pomysł „szlabanu”, który właściwie jest ulepszone „rogatka”, znaną w Polsce i na szerszym świecie od czasów niepamiętnych.

Dnia 7 kwietnia 1895 r. amerykański urząd patentowy zapisał w swych foljach „wynalazek” jednego z poprzodników Edisona, który polegał na tem, że maszynista, zauważywszy żywą jakąś przeszkodę, mającą zamiar przekroczyć tor, naciskał odpowiedni guzik, poczem z przodu lokomotywy wyskakiwało coś w rodzaju składanej barjerki, groźnej tor na przestrzeni kilku metrów przed smokiem parowym. Jednocześnie specjalna gwizdka, umieszczona na końcu tej barjerki, ostrzegała nie-

ostrożnego przechodnia o niebezpieczeństwie — gdy to nie pomogło, strumień gorącej pary, tryskając z kotła, zmuszał go do zawrócenia z drogi...

Rzecz prosta, że „wynalazek” ten jako zbyt skomplikowany nie znalazł zastosowania na kolejach amerykańskich.

Słynny francuziki rysownik humorystyczny, Caran d'Ache, bawił swych współczesnych najbardziej fantazyjnymi projektami „wynalazków”. Między innymi dla ubawienia swych bliźnich popełnił rysunek, przedstawiający istnie cudowne skutki zastosowania jednego z nich. Przez całą długość pociągu, nad lokomotywą i poprzez dachy wszystkich wagonów biega szyny kolejowe. Przed lokomotywą i za ostatnim wagonem pociągu opuszczają się pod kątem rozwartym w kierunku szyn, po których biegnie pociąg, dotykając ich nieledwie. Przypuścmy teraz, że przychodzi do zderzenia dwóch pociągów. Jeden z nich, dotarłszy do owych „szyn bezpieczeństwa”, wjeżdża na nie po łagodnej pochylności i przemknąwszy bezpiecznie nad dachami wagonów drugiego pociągu, zjeżdża spokojnie z drugiej strony na szyny normalne.

Pewien inżynier kolejowy wziął ten pyszny dowcip francuskiego artysty na serio i opracował model „pociągu mostowego”. Model ten został w roku 1895 formalnie opatentowany. Władze kolejowe niemieckie zastanawiali się nawet nad zastosowaniem tego wynalazku...

Wide World Photos.

Słynna artystka filmowa Clara Bow w oryginalnej chińskiej pyjamie.

Well.

Mi-mo.

Murzyn

HISTORIA ZUPEŁNIE

PRAWDOPODOBNA

Podczas jednej z mych podróży po Afryce podzwrotnikowej zaprzyjaźniłem się dość serdecznie z pewnym podtataśialnym dyplomata murzyńskim. Nieraz też mówiłem do niego:

— Sprawi mi pan szaloną przyjemność, zaglądając pewnego pięknego dnia do Europy i odwiedzając mnie w moim kraju rodzinnym. Polska nie leży znów tak daleko od Afryki Środkowej — dość spojrzeć na mapę, aby się o tem naocznie przekonać... Wsiadł pan więc kiedyś

Dawno już zapominałem o tem wszystkim, na wielbłąda, przesiadł się pan na okręt, a później do wagonu i zajął pan do mnie na wódek! gdy kilka dni temu moja stara służąca wbiega z piekielnym wrzaskiem do pokoju:

— Djabł przyszedł po pańską duszę!
Djabł tym okazał się mój czarny dyplomata. Ugościłem go ściąć po staropolsku, poczem udaliśmy się na dłuższy spacer. (Jak państwu wiadomo, mieszkam o dwie stacje od Warszawy). Przebyliśmy szczęśliwie jakieś półtora kilometra, wspominając dawne czasy i doszliśmy do osady Kradziejna Mały, którego strzegła tablica z napisem:

OSADA
KRADZIEŻYŃ MAŁY
10 KLM. NA GODZINĘ

Patrzę, a tu moje murzyńsko naciska kapelusza na czoło i zaczyna biec przez osadę, jak jakiś długodystansowiec, zatrzymując się na przeciwnym skraju Kradziejna i tu dopiero, gdy go dopędziłem, nawiązując jak gdyby nigdy nie przewaną pogawędkę.

Przez wrodzoną dyskrekcję nie pytałem go o powód tego wybruku. Tak doszliśmy do miasteczka Fintifluszki, przed którym wpadł nam w oczy napis następujący:

MIASTECZKO
FINTIFLUSZKI
15 KLM. NA GODZINĘ

Westchnął ciężko mój czarny dyplomata, zdjął marynarkę, naciągnął kapelusza jeszcze głębiej na czoło i po chwili znikł mi z oczu w kłębach kurzu, wyrwywając jak szarak przez całą długość miasteczka. „Ki djabł?!“ — pomyślałem, lecz gdy ujrzałem go wreszcie za miasteczkiem, dyszącego ciężko na trawie i mokrego jakby tylko co wyszedł z pod przysnycu, udałem, że nie mnie to nie obchodzi i najspokojniej posłiszyłem przed siebie. Po półgodzinie przed osadą Psia Wółka przywitał nas napis:

PSIA WÓŁKA
25 KLM. NA GODZ.

Zerknąłem z pod oka na mego gościa. Smutnym wzrokiem zmierzyl tablicę z napisem, pokiwał głową, westchnął i rzekł do mnie:

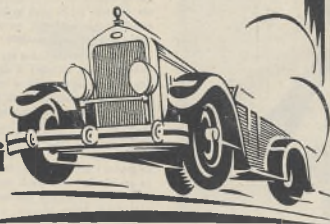
— Możemyśmy, drogi przyjacielu obeszli tę osadę dookoła, lub zawrócili z drogi? za starą już jestem na takie tempo!

Zapomniałem was uprzedzić, kochani Czytelnicy „Siedmiu Dni“, że to pocziwie murzyńsko było strasznie lojalnym i fanatycznym czcicielem wszelkich władz, których nakazów nie przekroczyłoby za żadne skarby na świecie...
Veni.

DELAHAYE

ostatnie modele 6° cyl.

Gener. zastępstwo
D/H
Jerzy Żochowski
Warszawa
Plac Napoleona 5
tel 339-33

SAMOCCHODY

IDEALNE

TAKSÓWKI
AUTOBUSY

GENERALNE ZASTĘPSTWO

[D/H]

JERZY ŻOCHOWSKI
WARSZAWA PLAC NAPOLEONA 5

TEL. 339-33

Jadzia poszła ze swoim zmartwieniem i milutką, zatroskaną twarzą. Hala pomyślała, że Jadzia jest wartościowa — i warta szczęścia. Pracuje, kocha, pomaga starsze matce — czegoż więcej wymagać od kobiety?

— Jakże by jej pomóc. — Może papcio? — Może Alina, która wszystko wie? Możeby Molińska odstąpiła ze dwa pokoje — po co jej siedem. — Eh — nie — ta nic nikomu nie odda.

Tegoż dnia odezwała się inna koleżanka — studująca w Szwajcarii, Anna Steyr. List był bardzo długi i nadspodziewanie serdeczny — ale — jak zawsze u Anny — zajmował się wszystkim i wszystkimi. O sobie samej Anna rzadko mówiła i jeszcze rzadziej pisała. I ten list zawierał napomnienie o Zaliwskim. —

Wystrzegaj się Hala — pisała Anna — tak zwanej złotej młodzieży, mężczyzn do wszystkiego i do niczego zarazem. Szkoda by cię było...

I tak dalej... Halę zniecierpliwili nieznany mentorski ton Anny, będącej zresztą najlepszą dziewczyną, co okazało się z dalszego ciągu listu. Anna pisała o kilku sprawach. Więc — żeby Hala przysłała jej ostatnią statystykę z ministerjum opieki społecznej, bo potrzebne to jest do pracy naukowej o podrzutekach (och — ta Anna!); dalej, żeby donieść jej jak sobie daje radę Jadka i czy jej matka nie potrzebuje pomocy; a dalej — o stypendjach Ligi Narodów, o jakimś chłopcu, potrzebującym pomocy; cała litanja różnych misji opiekuńczych, którymi nagle obarczono Halę. W końcu była stanow-

cza prośba, aby Hala zobaczyła się z bratem Anny. Miał on ciężkie przejęcia i chorował a Annie zależało na tem, żeby Hala opisała — jak wygląda, jak się czuje, czy zdrow — ten, „kochany, narwany chłopiec”. Jednocześnie Anna pisała do brata, żeby odwiedził Halę i dopomógł jej w odnalezieniu statystyki.

Tak więc Hala dnia następnego rozmówiła się telefonicznie ze Steyrem, który prosił żartobliwie o „audjencje” i przyszedł, rzeczwiście pełen nieśmiałości i powagi. Nie można było odgadnąć, czy żartuje, czy mówi prawdę; swymi oczami patrzył zarazem i pocztowie, i prawnikowie; traktował z leciutką powagą sprawę blahe i nieco lekceważącą — sprawę poważną.

(d. c. n.)

PIERWSZA WIELKA PREMJA 7 DNI

Wydawnictwo „7 DNI” przeznaczyło dla wszystkich swych Czytelników szereg cennych premij. Wartość każdej premji dochodzi do sumy 1000 zł. i wyżej. Premje te zostaną rozlosowane kolejno w obecności notariusza i Czytelników „7 DNI”. Pierwszą premją będzie

wspianiały pięciolampowy radjoodbiornik

wyrobu krajowej firmy MARCONI S. A., dający czysty odbiór wszystkich europejskich stacyj radiowych.

WARUNKI KONKURSU

1) Do konkursu dopuszczeni są ci wszyscy Czytelnicy „7 DNI”, którzy nadesłali w terminie przepisany rozwiązanie poniżej zamieszczonych: zagadek oraz dwóch biletów wizytowych.

2) Do nadsyłanych rozwiązań dołączyć należy kupon, zamieszczony poniżej. Rozwiązania bez kuponu nie będą uwzględnione.

3) Termin ostateczny nadsyłania rozwiązań upływa dnia 17-go marca o północy.

W wypadkach wątpliwych decyduje data stempla pocztowego.

4) Losowanie odbędzie się w czwartek dnia 21-go marca w lokalu Polskich Zakładów Marconi S. A., przy ul. Marszałkowskiej 142 w Warszawie.

Dokładną godzinę podamy w numerze następnym „7 DNI”.

5) Losowanie odbędzie się w obecności i pod kontrolą notariusza. Wszyscy Czytelnicy „7 DNI”, biorący udział w konkursie, mogą być obecni przy losowaniu. Po losowaniu dokonane zostaną zdjęcia fotograficzne zwycięzcy konkursu, oraz grupy Czytelników, biorących udział w konkursie.

Bilet wizytowy
ulożył „Leg”

P A N

MARYAN KIRIKAT

Z liter ułożyć zawód tej osoby.

ZAGADKA

ulożyli Lola i Jur Przyłuscy

Jan ma przy sobie parę nart

Kto to odgadnie, radja wart.

Bilet wizytowy
ulożył p. Tadeusz Her-t.

DANIEL WOCH

Z liter ułożyć zawód tej osoby.

INFORMACJE DZIAŁU „ROZRYWEK UMYŚLOWYCH”

NAGRODY.

Za rozwiązanie zadań z Nru 4.

Dnia 28 lutego w lokalu redakcji „7 DNI” odbyło się losowanie, w wyniku którego za Nr. 4 otrzymują nagrody:

I zł. 50 p. Irena Kruszeńska z Warszawy, ul. Chmielna 89.

II zł. 30 p. Ewelina Dębska z Warszawy, ul. Zielna 23 m. 9.

III zł. 20 p. Pius Krzemiński, Łódź, ul. Targowa 31 m. 45.

ROZWIĄZANIA

metamorfozy z Nru 3 oraz zadań z Nru 4 za miejsciny w Nrze następnym.

NAGRODY KSIĄŻKOWE

za rozwiązanie zadań z N-ru 2 i 3 otrzymują:
Pp. Andrzej Cesarz z Brwinowa, Józef Ładyński z Warszawy, S. Pfeiffer z Krakowa, Marcin Świat, Włodzimierz Krusiewicz z Warszawy.

Pp. Zdzisław Kasprzak, Helena Talasiewicz, Zofia Fedorowska, Bronisława Kobyrówna z Warszawy, Kazimierz Gilewicz z Poznania.

PIERWSZA WIELKA PREMJA KUPON „7 DNI”

Imię i nazwisko.....

Adres.....

DR. WATERMAN

Uświadomienie Essexualne

(Z przygod detektywa Muca).

Piotr Muc, detektyw prywatny, siedział właśnie w swoim gabinecie pykając nieodłączną fajeczkę, kiedy usłyszał pukanie do drzwi. Piotr Muc rzekł: Proszę.

Do pokoju wszedł młody człowiek, przyisty i dobrze zbudowany, skłonił się detektywowi od progu i zbliżył się do sprzączystemi krokami. Muc uniósł dłoń i zatrzymał go w polowie drogi.

„Jest pan młodym człowiekiem” — rzekł spokojnie. — „Szatytnym i sportowcem. Jest pan automobilistą. Posiada pan samochód Essex - Limuzynę. Pański wóz zniknął dziś pół godziny temu w niewyllumaczony sposób. Odwiedza mnie pan w tej sprawie. Proszę mi opowiedzieć resztę szczegółów”.

Na twarzy młodego człowieka odmawiało się zdumienie, graniczące z przestarczem. Przez chwilę nie znalazł odpowiedzi, wreszcie wykrztusił niepewnie:

„Jakież? — skąd pan wie?”.

„Rzecz jest bardzo prosta” — odpowiedział niedbale Muc. — „Trochę obserwacji — to wszystko. Powiedziałem, że jest pan młody, ponieważ wygląda pan najwyżej na trzydzieści lat. Odrzuć dostrzegłem ciemny kolor pańskich włosów i domyśliłem się, że jest pan szatytnym. Posiada pan zdrową, opaloną cerę, opanowane ruchy i garnitur o sportowym kroju. Naprowadziło mnie to na myśl, że mam przed sobą sportsmena. Spostrzegłem jednocześnie, że pan ma niezamienne początki brzuszek, co wskazywało, by na to, że sport swój uprawia pan w pozycji siedzącej. Plama z oliwy na prawej pańskiej nogawce dopowiedziała mi resztę — jest pan automobilistą”.

„Dotąd mógłbym wszystko zrozumieć” — odrzekł młody człowiek — „ale skąd pan wie, że to właśnie Essex?... Skąd pan wie, że to limuzyna?... Skąd pan wie, że pół godziny temu...”.

„Ubranie pańskie, jajkołówek z lichego materiału, nie jest wygniezione. To znaczy, że

wóz pański posiada siedzenie wygodne i doskonałe miękkie. Tak wygodnie jest tylko Essex. Poza ten lewy pański trzewnik nie wykazuje wytarcia na podessowie — to znaczy, że sprężło wykiśa się lekko i co najpóźniejsza: rzadko. To znaczy, że samochód pański jest wyjątkowo elastyczny. Nie myślę chyba twierdząc, że to Essex? Gdyby wóz pański był otwarty, zauważyłbym na pańskiej opalonej twarzy, dookoła oczu jaśniejsze koła, ślady samochodowych okularów. Niema ich, t. zn., że pan posiada limuzynę. Niestety, już jej pan nie posiada, ponieważ przyjechał pan do mnie tramwajem — bilet tramwajowy trzyma pan jeszcze w rękę, razem z rękawiczkami”.

„Ale skąd pan wie o tem, że samochód zniknął pół godziny temu? — spytał młody człowiek z zainteresowaniem — „Przecież również dobrze zniknął mógł wczoraj wieczorem?”.

„W takim wypadku byłby mnie pan odpowiedział już wczoraj — w pół godziny po zniknięciu swego wozu. Właściciel Essexu zanadto ceni swój samochód, aby mógł stracić choćby minutę w swoich staraniach o odnalezienie tak doskonałego wozu”.

„Panie Muc” — odrzekł młody człowiek, po chwili milczenia — jakie honorarium liczy pan sobie za udzielenie swej cennej porady, względnie pomocy?”.

„Dwścieście złotych” — rzekł Piotr Muc. — „Dwścieście złotych dziennie, oraz zwrot wszelkich kosztów”.

„To dużo... — zauważył młody człowiek.

„Ha!” — uśmiechnął się z wyższością detektyw. — „Jaki dla kogo, kochany panie. Czas mój jest drogi. Dzisiaj, w przeciągu jednego przedpołudnia, zdążyłem rozwiązać osiem zawiłych tajemnic. Ośmiu dzienielmów opuściło ten pokój z ulgą i szczęściem w sercu. I żaden z nich nie żałował drobnego wydatku”.

„Jeżeli dobrze pana rozumiem” — spytał młody człowiek — „znaczy to, że zapłacił wszystko?”.

„Co do jednego” — uśmiechnął się niedbale detektyw.

„Panie Muc” — odrzekł młody człowiek stanowczo — „jestem pełen podziwu dla pańskiej spostrzegawczości. Nie waham się nazwać pana geniuszem. Aczkolwiek w tym wypadku jedna tylko pańska obserwacja jest prawdziwa: ta, że ja jestem szatytnym. Poza tem nie zgadza się nic, o co jednak najpóźniej nie mam do pana żalu. Nie jestem młodym, mam lat czterdzieści pięć. Ze sportem uprawiam jedynie bilard i to w pozycji stojącej. Na prawej nogawce mam rzeczywistą plamę z oliwy, ale jadalnej. To helner w Bristolu wylał mi majonez na spodnie. Poza tem ubranie mam z najlepszego anielskiego materiału, sprężyło w samochodzie nacisnąć bardzo rzadko — raz na kilka lat — a okularów samochodowych nie noszę, ponieważ nie są mi przy bilardzie potrzebne. To zaś, co

pan uważał za bilet tramwajowy, to jest rachunek, który będzie pan łaskaw wyrównać”.

„Za co?” — spytał detektyw prywatny.

„Szanołowny pan nie płaci mi od pięciu miesięcy komornego. Mój rzadca nie może sobie z panem poradzić. Zapomniałem się panu przedstawić: Psztyński jestem, należy mi się tysiąc złotych. To się jednak dobrze składa, że wybrałem dzień, w którym pan jest przy gotówce, nieprawdaż?”.

Piotr Muc sięgnął w milczeniu do kieszeni, z niekłamany żalem odliczył tysiąc złotych żywej gotówki i wręczył ją panu Psztyńskiemu.

„Młody człowiek podpisał w tem samym milczeniu kwit i oddał go z ukłonem detektywowi.

„Ale, ale” — rzekł pan Psztyński chowając drogocenne papierki do portfela — „czy naprawdę uważa pan, że Essex posiada tak wyjątkowe zalety?”.

„Niewątpliwie” — odparł ponuro Muc.

„Odwana noszę się z zamiarem kupna doskonałego wozu — dziękuję panu za dobrą radę. Dziś jeszcze kupię sobie Essex. Coś przecie muszę poczęć z pieniędzmi, których jako właściciel kamienicy, mam w istocie za wiele...”

Serdecznie dziękuję panu za wyborną radę. O ile pamiętam, należy się panu dwścieście złotych? Za udzielenie porady? Proszę — służę panu”.

Piotr Muc, detektyw prywatny schował z goryczą dwa błękitne papierki, zapalił nieodłączną fajeczkę i z dużym wysiłkiem woli przestał myśleć o bardzo niefortunnej wizycie.

Samochody „ESSEX”

Generalne przedstawicielstwo „HUDSEXWAY“ Gdańsk Reitergasse 12-15

ZASTĘPSTWA REJONOWE:

WARSZAWA — „Motor Traders”, Twarda 64.

WARSZAWA — „Motofors”, Kredytowa 9.

ŁÓDŹ — Hugon Strobach, Piotrkowska 154.

ŁWÓW — „Auto Palais”, Jagiellońska 20.

POZNAŃ — Szafarkiewicz i Menzel, Waly, Wazów 22.

KRAKÓW — Inż. B. Landau, Podwale 5.

KATOWICE — Inż. S. Hocherman, Wita Stwosza 3.

BIAŁYSTOK — „Brosexauto”, Sienkiewicza 12.

Grafologia na usługach nauki

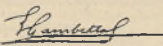
Drugi międzynarodowy kongres grafologii przynosi niewątpliwie poważny dorobek naukowy, który należyce został oceniony przez obecnych na zebraniach przedstawicieli różnych dziedzin nauki — fizjologów, psychologów, terapeutów, kryminalistów i t. p. Szczupłość miejsca pozwala, niestety, nam na pobiśnie tylko traktowanie tego interesującego tematu, który podamy w ogólnych zarysach.

PODPIS LUDWIKA XIV-GO

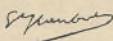
Brak zakończenia charakteryzuje psychic.

PODPIS PREZYDENTA GAMBETTY

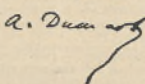
Zakończenie z prawej strony ku lewej i z lewej ku prawej oznacza siłę i przytomność umysłu w broniении się.

PODPIS FLAUBERTA

Zakończenie z prawej strony ku lewej oznacza żywotny charakter, umysł samodzielny.

PODPIS A. DUMASA

Zakończenie ryzykowane oznacza siłę woli i niezmordowaną siłę do pracy.

PODPIS PROF. PASTEURA

Zakończenie skierowane ku dołowi w kształcie harpuna oznacza nieślomną siłę woli.

PODPIS PROKURATORA LEFEBORA

Charakterystyczny dla podpisów przez drugi strych pod nazwiskiem, oznaczający podziwliwość. Strych ten jest znany w grafologii jako „prokuratorowski”.

wojem organizmu badanego. Dr. Streletsky i Levi stwierdzili między innymi, iż rozwój grafizmu u ludzi ściśle się wiąże z systemem chłon (gruczolą), którego dolegliwości powodują szeregi zaburzeń. Równoległe badanie grafizmu u chorych dzieci, może przynieść lekarzowi cenne uświadczenia i być dla niego sprawdzianem stosowanej przezeń metody i skuteczności kuracji.

Podobny związek pomiędzy pisaniem a funkcjami organicznymi zachodzi również i w wieku dojrzałym, w wypadkach zaburzeń sercowych, ogólnego osłabienia, sklerozy, paraliżu postępowego i t. p.

Jeśli istnieje zatem związek pomiędzy mózgiem ludzkim a systemem mięśniowym, którego jedną z emanacji zewnętrznych jest pismo, to jasnym się staje, iż można na tych zjawiskach zbudować podstawę dla specjalnego rodzaju psychologii.

AUTOGRAF MORDERCY VIDALA

Vidal jest typem zawodowego zbrodniarza. Miał na sumieniu 8 morderstw popełnionych dla grabieży. Najbardziej charakterystycznym zaś jego podpisem, w którym zdaje się ukrywać literę: jeszcze widoczniejszą oznakę jego psychiki jest zakończenie podpisu podobne do ostrza noża, które naprowadziło grafologów na dokładne określenie cech zbrodni.

I oto w ten sposób możemy stwierdzić że skupienie uwagi nad świadomym usunięciem tych lub innych cech grafizmu, odpowiadających pewnym ujemnym stronom charakteru, może radykalnie usunąć te wady. Grafologia może zatem odegrać poważną rolę w wychowaniu dzieci, a nawet w przekształcaniu charakteru dorosłych.

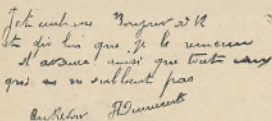
Postępy techniki, które powoli wyciśnią pismo odręczne, zastępując je mechanicznym, musi w tem miejscu ustąpić miejsca nauce, która coraz większą uwagę skupia na grafologii, przypisując jej poważne znaczenie praktyczne.

Podobnie jak mimika, lub wyraz twarzy, który odruchowo występuje u człowieka, do takiego stopnia nawet, że nie rozumiejąc jego mowy, możemy odczytać, jeśli nie całą jego myśl, to przynajmniej chwilowy nastrój — podobnie pismo jest odruchowym gestem, zdradzającym najgłębsze tajniki duszy ludzkiej.

Pismo danego osobnika jest zmiennie nietylko w danej chwili, ale również w różnych okresach jego życia, zgodnie z kierunkiem jego myśli, rozwojem kultury i emocjonalności, oraz z cechami dziedzicznymi. Każdy łatwo może stwierdzić słuszność tego założenia i bez trudu odnajdzie niektóre rysy, charakteryzujące jego pismo w pierwszych nawet próbach, datujących się z najwcześniejszego okresu życia.

Anomalia umysłowa wpływać również ciekawie objawy. Oto charakter pisma chorego naśladuje kolejno różne postacie, zależnie od

AUTOGRAF MORDERCY DEMAREST'A.

Pismo Demarest'a, młodego człowieka, który w unięstaniu ambicji zbrodniczej osiągnął na tem polu sławy — zamordował inkasenta. Pismo zdradza objawy silnej, wybuchowej złości — krótkie jest pismo, mierzalne z ostrymi zakończeniami podobnymi do kłoci, żagli, t. Rozłożona linia, d. oznacza lenistwo i pragnienie życia. Podpis skierowany ku górze oznacza ambicję.

podświadomego popędu danego osobnika do odgrywania roli innego człowieka. W ten sposób stwierdzamy, że w stanie melancholii chory pisze w inny sposób, aniżeli gdyby, gdy zostanie manjakiem; furjatem, skłonny do zbrodni i t. p.

Grafologia może przynieść znaczne usługi terapeutyczne, który bada zwyczajach chorego, dając mu przewidywaniem możliwość opowiedzenia o stanie swego zdrowia. Pismo w danym wypadku znakomicie może zastąpić słowa chorego, a nawet okazać się skuteczniejszym przewodnikiem, gdyż, jak to stwierdziliśmy, pismo jest odruchem, zdradzającym podświadomy stan psychiczny.

Istnieje skądinąd i inny związek, natury czysto fizjologicznej, pomiędzy pisaniem a roz-

A więc dziś i dni następnych odbywa się ciągnięcie

Wielkiej 5 klasy

18 Lot. Państw. i trwa do 16 Kwietnia r. b.

DZIŚ wszyscy z losom kolektury Lichtensteina i S-ki stają przed urną szczęścia.

DZIŚ dzień szczęścia, dzień radości, dniu uśmiechów.

DZIŚ każdy winien być w posiadaniu losu kolektury Lichtensteina, jako najszczęśliwszej

DZIŚ, dziś jeszcze czas, do nas, do naszej kolektury po kupno u nas losu.

Ogólna suma wygranych przeszło 23 milj. zł. Szanse do wygrania kolosalnej!!! Co drugi los wygra!!! Pozostała już niewielka ilość losów.

Kantor Wymiany i Loterii LICHTENSTEIN I S-ka Warszawa, Centrala kolektury, Marszałkowska 146.

ODDZIAŁY NASZEJ KOLEKTURY: Bielańska 3. Królewska 39. Kr. Przedm. 37. Nalewki 42, Praga, Targowa 40. Łódź, Piotrkowska 72. Otwock, Warszawska 21. Wilno, Wiełka 44.

Obywatele!

Czas nagli!

Szczęście samo wyzwa Was!

Konto P. K. O. 9374

Firma ogł. od 1835 r.

Łaskawe zlecenia prowincji załatwiamy odrobną pocztą. Adres dla depesz: „Lichtos-Warszawa”.

TELEFON

Czego słuchać przez radio?

Od kierowników poszczególnych wydziałów Polskiego Radio otrzyaliśmy szereg informacji o ciekawych audycjach na najbliższych tygodniach, które poniżej zamieszczamy.

Wydział muzyczny — p. prof. Czerniawski:

Niedziela, 10.11, godz. 12.10. Poranek symfoniczny z Filh. warsz. Wykonawcy: orkiestra Filh. warsz. pod dyrykcją Dymka, Dunin-Borkowska (śpiew) i Hakowska (skrzypce). Muzyka francuska. Godz. 20.30. Koncert popularny z udziałem Bregy (tenor) i prof. L. Ursteina (akomp.). W programie aria z opery Pucciniego, oraz muzyka polska. **Poniedziałek, 11.11, godz. 20.30.** Transmisja koncertu kameralnego z Katowic. W programie kwartet symfoniczny f-moll Beethovena, Uwertura G-dur Dworka oraz szereg pieśni wykonana p. L. Zamorska. **Wtorek, 12.11, godz. 19.20.** Transmisja „Macon” Massenet’a z teatru polskiego w Katowicach. **Sroda, 13.11, godz. 17.55.** Muzyka operowa. Wykonawcy: Winieński (baryton), prof. Urstein (akomp.). Godz. 19.10. Koncert solistów: prof. Z. Rabowiczowa (fort.), A. Dobosz (śpiew) i L. Urstein (akomp.). **Czwartek, 14.11, godz. 17.55.** Koncert kameralny. Wykonawcy: J. Kamiski (skrzypce), M. Neustajch (wiolon.) i Ign. Renczbaum (fort.). Słowo wstępnie wypowiedzi prof. T. Rytel. Godz. 20.00. Audycja ku uczczeniu świata narodowego Węgier. W programie: przemówienie pośła Adama Biveku, muzyka węgierska, oraz słuchowisko literackie zradijotłumaczonego fragment powieści Jokaya „Inne czasy inni ludzie”. **Piatek, 15.11, godz. 20.15.** Koncert symf. z Filh. warsz. w wykonaniu ork. Filh. pod dyr. Wolfstahla oraz H. Ottawowskiej (fort.). **Sobota, 16.11, godz. 20.00.** Transmisja operetki z teatru miejskiego w Bydgoszczy na Poznań i Warszawę. W progr. „Noc w Wenecji” operetka J. Straussa.

Dział odczytów — prof. Henryk Mościcki:

Niedziela, 10.11, godz. 19.20. Prof. B. Richter wygłosi odczyt p. t. „W pustyni arabkiej”. **Poniedziałek, 11.11, godz. 17.00.** Odczyt z dzieł Literatury Polska p. t. „Skarga” wygłosi prof. S. Adamczewski. **Wtorek, 12.11, godz. 16.15.** Pogadanka historyczna dla dzieci p. t. „O czym stara lipa w Czarnoleścu opowiadała” wypowiedzi p. Zofia Szadabergowa. **Sroda, 13.11, godz. 19.10.** P. J. Czekalski wygłosi odczyt p. t. „Żelazne Jeziorko”. **Czwartek, 14.11, godz. 12.10.** Odczyt dla młodzieży p. t. „Na Celjonie” wygłosi prof. F. Kotowski. Godz. 17.25. Odczyt p. t. „Zagadnienie budowy dróg w Polsce” wygłosi starosta Gajewski. **Piatek, 15.11, godz. 19.10.** Odczyt p. t. „Owady jako przenośniki chorób zakaźnych i ich zwalczanie” wygłosi Dr. Gryzyna-Lasek. **Sobota, 16.11, godz. 15.00.** Odczyt p. t. „Sądy przyszłości według naszego ustawodawstwa” wygłosi sędzia grodzki Artur Miller.

Wydział literacki — p. M. Waleriów:

Niedziela, 10.11, godz. 18.20. Audycja ludowa literacko-muzyczna. Godz. 21.00. „Kwadrans literacki” Tadeusz Bocheński odczyta fragment z powieści Edwina Jędrzejewicza p. t. „Jędrzek i szczęście”. **Wtorek, 11.11, godz. 18.35.** Utwory Lemkowski i Krasińskiego recytować będzie M. Maszyński. **Sroda, 12.11, godz. 21.35.** Transmisja z Poznania wieczoru autorskiego E. Jędrzejewicza. **Czwartek, 14.11, godz. 18.20.** Odczyt p. t. „Zagadnienie budowy dróg w Polsce” wygłosi starosta Gajewski. **Piatek, 15.11, godz. 19.10.** Odczyt p. t. „Owady jako przenośniki chorób zakaźnych i ich zwalczanie” wygłosi Dr. Gryzyna-Lasek. **Sobota, 16.11, godz. 15.00.** Odczyt p. t. „Sądy przyszłości według naszego ustawodawstwa” wygłosi sędzia grodzki Artur Miller.

Wydział literacki — p. M. Waleriów:

Niedziela, 10.11, godz. 18.20. Audycja ludowa literacko-muzyczna. Godz. 21.00. „Kwadrans literacki” Tadeusz Bocheński odczyta fragment z powieści Edwina Jędrzejewicza p. t. „Jędrzek i szczęście”. **Wtorek, 11.11, godz. 18.35.** Utwory Lemkowski i Krasińskiego recytować będzie M. Maszyński. **Sroda, 12.11, godz. 21.35.** Transmisja z Poznania wieczoru autorskiego E. Jędrzejewicza. **Czwartek, 14.11, godz. 18.20.** Odczyt p. t. „Zagadnienie budowy dróg w Polsce” wygłosi starosta Gajewski. **Piatek, 15.11, godz. 19.10.** Odczyt p. t. „Owady jako przenośniki chorób zakaźnych i ich zwalczanie” wygłosi Dr. Gryzyna-Lasek. **Sobota, 16.11, godz. 15.00.** Odczyt p. t. „Sądy przyszłości według naszego ustawodawstwa” wygłosi sędzia grodzki Artur Miller.

Wydział literacki — p. M. Waleriów:

Niedziela, 10.11, godz. 18.20. Audycja ludowa literacko-muzyczna. Godz. 21.00. „Kwadrans literacki” Tadeusz Bocheński odczyta fragment z powieści Edwina Jędrzejewicza p. t. „Jędrzek i szczęście”. **Wtorek, 11.11, godz. 18.35.** Utwory Lemkowski i Krasińskiego recytować będzie M. Maszyński. **Sroda, 12.11, godz. 21.35.** Transmisja z Poznania wieczoru autorskiego E. Jędrzejewicza. **Czwartek, 14.11, godz. 18.20.** Odczyt p. t. „Zagadnienie budowy dróg w Polsce” wygłosi starosta Gajewski. **Piatek, 15.11, godz. 19.10.** Odczyt p. t. „Owady jako przenośniki chorób zakaźnych i ich zwalczanie” wygłosi Dr. Gryzyna-Lasek. **Sobota, 16.11, godz. 15.00.** Odczyt p. t. „Sądy przyszłości według naszego ustawodawstwa” wygłosi sędzia grodzki Artur Miller.

Wydział literacki — p. M. Waleriów:

Niedziela, 10.11, godz. 18.20. Audycja ludowa literacko-muzyczna. Godz. 21.00. „Kwadrans literacki” Tadeusz Bocheński odczyta fragment z powieści Edwina Jędrzejewicza p. t. „Jędrzek i szczęście”. **Wtorek, 11.11, godz. 18.35.** Utwory Lemkowski i Krasińskiego recytować będzie M. Maszyński. **Sroda, 12.11, godz. 21.35.** Transmisja z Poznania wieczoru autorskiego E. Jędrzejewicza. **Czwartek, 14.11, godz. 18.20.** Odczyt p. t. „Zagadnienie budowy dróg w Polsce” wygłosi starosta Gajewski. **Piatek, 15.11, godz. 19.10.** Odczyt p. t. „Owady jako przenośniki chorób zakaźnych i ich zwalczanie” wygłosi Dr. Gryzyna-Lasek. **Sobota, 16.11, godz. 15.00.** Odczyt p. t. „Sądy przyszłości według naszego ustawodawstwa” wygłosi sędzia grodzki Artur Miller.

Wydział literacki — p. M. Waleriów:

Niedziela, 10.11, godz. 18.20. Audycja ludowa literacko-muzyczna. Godz. 21.00. „Kwadrans literacki” Tadeusz Bocheński odczyta fragment z powieści Edwina Jędrzejewicza p. t. „Jędrzek i szczęście”. **Wtorek, 11.11, godz. 18.35.** Utwory Lemkowski i Krasińskiego recytować będzie M. Maszyński. **Sroda, 12.11, godz. 21.35.** Transmisja z Poznania wieczoru autorskiego E. Jędrzejewicza. **Czwartek, 14.11, godz. 18.20.** Odczyt p. t. „Zagadnienie budowy dróg w Polsce” wygłosi starosta Gajewski. **Piatek, 15.11, godz. 19.10.** Odczyt p. t. „Owady jako przenośniki chorób zakaźnych i ich zwalczanie” wygłosi Dr. Gryzyna-Lasek. **Sobota, 16.11, godz. 15.00.** Odczyt p. t. „Sądy przyszłości według naszego ustawodawstwa” wygłosi sędzia grodzki Artur Miller.

Wydział literacki — p. M. Waleriów:

Niedziela, 10.11, godz. 18.20. Audycja ludowa literacko-muzyczna. Godz. 21.00. „Kwadrans literacki” Tadeusz Bocheński odczyta fragment z powieści Edwina Jędrzejewicza p. t. „Jędrzek i szczęście”. **Wtorek, 11.11, godz. 18.35.** Utwory Lemkowski i Krasińskiego recytować będzie M. Maszyński. **Sroda, 12.11, godz. 21.35.** Transmisja z Poznania wieczoru autorskiego E. Jędrzejewicza. **Czwartek, 14.11, godz. 18.20.** Odczyt p. t. „Zagadnienie budowy dróg w Polsce” wygłosi starosta Gajewski. **Piatek, 15.11, godz. 19.10.** Odczyt p. t. „Owady jako przenośniki chorób zakaźnych i ich zwalczanie” wygłosi Dr. Gryzyna-Lasek. **Sobota, 16.11, godz. 15.00.** Odczyt p. t. „Sądy przyszłości według naszego ustawodawstwa” wygłosi sędzia grodzki Artur Miller.

Wydział literacki — p. M. Waleriów:

Niedziela, 10.11, godz. 18.20. Audycja ludowa literacko-muzyczna. Godz. 21.00. „Kwadrans literacki” Tadeusz Bocheński odczyta fragment z powieści Edwina Jędrzejewicza p. t. „Jędrzek i szczęście”. **Wtorek, 11.11, godz. 18.35.** Utwory Lemkowski i Krasińskiego recytować będzie M. Maszyński. **Sroda, 12.11, godz. 21.35.** Transmisja z Poznania wieczoru autorskiego E. Jędrzejewicza. **Czwartek, 14.11, godz. 18.20.** Odczyt p. t. „Zagadnienie budowy dróg w Polsce” wygłosi starosta Gajewski. **Piatek, 15.11, godz. 19.10.** Odczyt p. t. „Owady jako przenośniki chorób zakaźnych i ich zwalczanie” wygłosi Dr. Gryzyna-Lasek. **Sobota, 16.11, godz. 15.00.** Odczyt p. t. „Sądy przyszłości według naszego ustawodawstwa” wygłosi sędzia grodzki Artur Miller.

Wydział literacki — p. M. Waleriów:

Niedziela, 10.11, godz. 18.20. Audycja ludowa literacko-muzyczna. Godz. 21.00. „Kwadrans literacki” Tadeusz Bocheński odczyta fragment z powieści Edwina Jędrzejewicza p. t. „Jędrzek i szczęście”. **Wtorek, 11.11, godz. 18.35.** Utwory Lemkowski i Krasińskiego recytować będzie M. Maszyński. **Sroda, 12.11, godz. 21.35.** Transmisja z Poznania wieczoru autorskiego E. Jędrzejewicza. **Czwartek, 14.11, godz. 18.20.** Odczyt p. t. „Zagadnienie budowy dróg w Polsce” wygłosi starosta Gajewski. **Piatek, 15.11, godz. 19.10.** Odczyt p. t. „Owady jako przenośniki chorób zakaźnych i ich zwalczanie” wygłosi Dr. Gryzyna-Lasek. **Sobota, 16.11, godz. 15.00.** Odczyt p. t. „Sądy przyszłości według naszego ustawodawstwa” wygłosi sędzia grodzki Artur Miller.

Wydział literacki — p. M. Waleriów:

Niedziela, 10.11, godz. 18.20. Audycja ludowa literacko-muzyczna. Godz. 21.00. „Kwadrans literacki” Tadeusz Bocheński odczyta fragment z powieści Edwina Jędrzejewicza p. t. „Jędrzek i szczęście”. **Wtorek, 11.11, godz. 18.35.** Utwory Lemkowski i Krasińskiego recytować będzie M. Maszyński. **Sroda, 12.11, godz. 21.35.** Transmisja z Poznania wieczoru autorskiego E. Jędrzejewicza. **Czwartek, 14.11, godz. 18.20.** Odczyt p. t. „Zagadnienie budowy dróg w Polsce” wygłosi starosta Gajewski. **Piatek, 15.11, godz. 19.10.** Odczyt p. t. „Owady jako przenośniki chorób zakaźnych i ich zwalczanie” wygłosi Dr. Gryzyna-Lasek. **Sobota, 16.11, godz. 15.00.** Odczyt p. t. „Sądy przyszłości według naszego ustawodawstwa” wygłosi sędzia grodzki Artur Miller.

Wydział literacki — p. M. Waleriów:

Niedziela, 10.11, godz. 18.20. Audycja ludowa literacko-muzyczna. Godz. 21.00. „Kwadrans literacki” Tadeusz Bocheński odczyta fragment z powieści Edwina Jędrzejewicza p. t. „Jędrzek i szczęście”. **Wtorek, 11.11, godz. 18.35.** Utwory Lemkowski i Krasińskiego recytować będzie M. Maszyński. **Sroda, 12.11, godz. 21.35.** Transmisja z Poznania wieczoru autorskiego E. Jędrzejewicza. **Czwartek, 14.11, godz. 18.20.** Odczyt p. t. „Zagadnienie budowy dróg w Polsce” wygłosi starosta Gajewski. **Piatek, 15.11, godz. 19.10.** Odczyt p. t. „Owady jako przenośniki chorób zakaźnych i ich zwalczanie” wygłosi Dr. Gryzyna-Lasek. **Sobota, 16.11, godz. 15.00.** Odczyt p. t. „Sądy przyszłości według naszego ustawodawstwa” wygłosi sędzia grodzki Artur Miller.

KALENDARZ		
N 40	Noc	
11	P. Kozłowska	
12	W. Kozłowska	
13	K. Kozłowska	
14	C. Kozłowska	
15	P. Kozłowska	
16	K. Kozłowska	
17	C. Kozłowska	
18	P. Kozłowska	
19	K. Kozłowska	
20	C. Kozłowska	
21	P. Kozłowska	
22	K. Kozłowska	
23	C. Kozłowska	
24	P. Kozłowska	
25	K. Kozłowska	
26	C. Kozłowska	
27	P. Kozłowska	
28	K. Kozłowska	
29	C. Kozłowska	
30	P. Kozłowska	
31	K. Kozłowska	
32	C. Kozłowska	
33	P. Kozłowska	
34	K. Kozłowska	
35	C. Kozłowska	
36	P. Kozłowska	
37	K. Kozłowska	
38	C. Kozłowska	
39	P. Kozłowska	
40	K. Kozłowska	
41	C. Kozłowska	
42	P. Kozłowska	
43	K. Kozłowska	
44	C. Kozłowska	
45	P. Kozłowska	
46	K. Kozłowska	
47	C. Kozłowska	
48	P. Kozłowska	
49	K. Kozłowska	
50	C. Kozłowska	
51	P. Kozłowska	
52	K. Kozłowska	
53	C. Kozłowska	
54	P. Kozłowska	
55	K. Kozłowska	
56	C. Kozłowska	
57	P. Kozłowska	
58	K. Kozłowska	
59	C. Kozłowska	
60	P. Kozłowska	
61	K. Kozłowska	
62	C. Kozłowska	
63	P. Kozłowska	
64	K. Kozłowska	
65	C. Kozłowska	
66	P. Kozłowska	
67	K. Kozłowska	
68	C. Kozłowska	
69	P. Kozłowska	
70	K. Kozłowska	
71	C. Kozłowska	
72	P. Kozłowska	
73	K. Kozłowska	
74	C. Kozłowska	
75	P. Kozłowska	
76	K. Kozłowska	
77	C. Kozłowska	
78	P. Kozłowska	
79	K. Kozłowska	
80	C. Kozłowska	
81	P. Kozłowska	
82	K. Kozłowska	
83	C. Kozłowska	
84	P. Kozłowska	
85	K. Kozłowska	
86	C. Kozłowska	
87	P. Kozłowska	
88	K. Kozłowska	
89	C. Kozłowska	
90	P. Kozłowska	
91	K. Kozłowska	
92	C. Kozłowska	
93	P. Kozłowska	
94	K. Kozłowska	
95	C. Kozłowska	
96	P. Kozłowska	
97	K. Kozłowska	
98	C. Kozłowska	
99	P. Kozłowska	
100	K. Kozłowska	

**KALENDARZYK
HISTORYCZNY**

10.III w r. 1863 Langiewicz zostaje dyktantem

14.III w r. 1901 umiera Ignacy Krasicki.

**PAMIĘTAC NALEŻY:
O PODATKACH
SKARBOWYCH.**

1) Do 15.III wpłata podatk. przez: ob. obrotu za 3 m. lutego przez przedl. i 1 II kat. i przemysł I-V kat.

2) Podatek dochod. od uposażeń służb. smiertel. i wynagrz. 3) najmniejszą pracę w ciągu 7 dni, 4)

U góry: jedna z lepszych
łyżwiarek stołecznych, p.
Hanka Ordonówna z
teatru „Qui Pro Quo”

P. Zbigniew Iwasiewicz z Warszaw-
skiego „Toua. Łyżwiarzkiego, mistrz
Warszawy w jeździe figurowej.

U dołu: znany sportmen i art.-foto-
graf, p. N. Pelczyński, ze swą partner-
ką.

PÓKI
LÓD
TRZYMA...

(Ostatnie fotografie z toru W. T. Ł. w „Dolinie Szwajcarskiej” — wykonał specjalnie dla „7 DNI” N. Pelczyński.)

„7 DNI” wychodzi co czwartek w Warszawie — Krakowie — Poznaniu — Lwowie i Wilnie

Prenumerata kwartalna: 6.50 złotych, półroczna 12.50 złotych wraz z przesyłką. Adres Redakcji i Administracji: Warszawa, Mokotowska 28. Telefon Nr. 823-83. Cena ogłoseń: zł. 1000 za 1 stronę, zł. 500 za 1/2 strony, zł. 250 za 1/4 strony, zł. 125 za 1/8 strony. W razie podwyższenia nakładu ceny proporcjonalnie wyższe; za podstawę obliczenia służy stawka złotych około 40 za jeden tysiąc nakładu. Drobniz: za wie-az i mm (3 szpaltowy) zł. 1 gr. 20.

Redaktor naczelny: JAN PIOTROWSKI

Kierownictwo: BOLESŁAW KARNISZYN

Wydawca: BOLESŁAW KARNISZYN i S-ka Sp. z ogr. odp.

Kłisze i druk wykonano w Sp. Akc. Zakł. Graf. „Drukarnia Polska”. Warszawa, Szpitalna 12. Telef.: 173-06 i 117-98.